Бутун дунё пролетарлари, бирлашингиз!

ТОШКЕНТ ҲАҚИҚАТИ

ЎЗБЕКИСТОН КОММУНИСТИК ПАРТИЯСИ ТОШКЕНТ ОБЛАСТЬ КОМИТЕТИ ВА ХАЛҚ ДЕПУТАТЛАРИ ТОШКЕНТ ОБЛАСТЬ СОВЕТИНИНГ ОРГАНИ

ГАЗЕТА 1928 ЙИЛ 11 ДЕКАБРДАН ЧИҚА БОШЛАГАН ◆ № 170 (8910). ● 1986 йил 3 сентябрь, чоршанба ● Баҳоси 3 тийин.

• ТЕРИМ ТАРАДДУДИ •

90 ПРОЦЕНТИ МАШИНАДА

ЕШ КОММУНИСТ Қаноат Оққуловага ишонч билдириб, бригадага етакчи қилиб тайинлаганларига ҳам мана уч йил бўлди. Ана шу давр мобайнида бригадада пахта ҳосилдорлиги ортиб, сифати яхшиланди. Биргина ўтган йили ҳар гектар ердан 32 центнердан ҳосил олинди. Бу 1984 йилдагидан 5 центнер кўпдир. Бу ютуқларда резервларни ишга солиш, баҳамжиҳатлик билан меҳнат қилиш асосий омил бўлмоқда.

Пахтакорларнинг бу йилги марралари ҳам чакки эмас. Улар 60 гектар майдоннинг ҳар гектаридан 35 центнердан «оқ олтин» олиш учун астойдил меҳнат қилишмоқда. Бригаданинг ҳар бир аъзоси — хоҳ у сувчи, хоҳ механизатор бўлсин ўз ишига масъулият билан ёндошди. Шу туфайли ғўзаларнинг ривожи яхши. Ҳосилга ҳосил қўшилмоқда. Айниқса, механизатор Ҳусан Деҳқонбоев ғўза қатор ораларига маромида ишлов бериб, бошқаларга намуна бўлди.

Мўл ҳосил тўплашда миришкор сувчилар — Олим Қамбаров, Сафар Қўшоқовларнинг ҳиссаси ҳам катта. Суғоришда «шарбат» усули қўлланилгани учун ҳозирнинг ўзидаёқ ҳар туп ғўзада 12—13 тадан кўсак санаш мумкин.

Бўка районидаги Ҳамза номли колхознинг Қаноат Оққулова бошлиқ бригадасида иш қизғин. Улар парвариш билан биргаликда йиғим-теримга ҳам пухта тайёргарлик кўрмоқдалар. Съездлар йилида етиштирилган ҳосилнинг 90 проценти машиналарда териб олинади.

У. ЭГАМБЕРДИЕВ.

ЯНГИЛИКЛАР

«ТОШКЕНТ ҲАҚИҚАТИ» ВА ЎЗТАГ МУХБИРЛАРИ ХАБАР ҚИЛАДИЛАР

ШАХСИЙ НАМУНА

«ОЛТИНТОПГАН» конининг автокорхонаси ҳайдовчилари халқ хўжалиги юкларини ташиш планини доим белгиланган муддатидан илгари бажариб келишади. Улар саккиз ойлик планни ҳам муддатидан бир ҳафта олдин адо этганликлари ҳақида рапорт бердилар. Бригада етакчиси Борис Фортуннинг шахсий намунаси қолганларни ҳам юксак меҳнат муваффақиятларига чорламоқда. Анатолий Елькин, Виталий Ким, Виктор Удалов, Жумадилла Раҳмонов сингари илғорлар шахсий мусобақада пешқадамлик қилмоқдалар. Яқинда бу кишиларга Коммунистик меҳнат зарбдори деган шарафли ном берилди.

Йил бошидан бери автокорхона ҳайдовчилари планга қўшимча 214 минг тонна халқ хўжалиги юкларини манзилларига етказиб бердилар.

А. ҒУЛОМОВ,
Ангрен.

✦ ✦

ИРРИГАТОРЛАРГА ЁРДАМ

«Главсредазирсовхозстрой»нинг ирригация машина-ускуналарини ясаш билан шуғулланувчи давлат махсус конструкторлик бюроси мутахассислари яратган янги кўчма насос қурилма ҳар қандай очиқ ариқдан сув тортиб чиқара олади. У ярим прицеп қувурдан иборат бўлиб, нишабликдан каналга тушиб 2 метргача чуқурликдан ҳар секундда 200 литр сув чиқариб бера олади. Қурилма трактор билан бирга ишлайди.

Кўчма насоснинг тажриба намуналари синовдан яхши ўтди. Келаси йилдан бошлаб бу қурилмаларни кўплаб ишлаб чиқара бошлаш мўлжалланади.

✦ ✦

ОЛИЙ НАВ МАҲСУЛОТ

Чирчиқдаги «Электрохимпром» бирлашмасининг аммиак селитраси цехида олий сифат категорияси берилган маҳсулот ишлаб чиқарила бошланди. Бу ишда химикларга бир қатор техника янгиликларини жорий этиш кўмак берди. Эндиликда хом ашё қўшалоқ тўр фильтрдан ўтади. Донадор қилувчи мосламалар ҳам муқим ишлайдиган бўлиб қолди.

✦ ✦

ТОШКЕНТ ТРАКТОРЛАРИ ҲИНДИСТОНГА

«Тошкент трактор заводи» бирлашмасининг трактори синаш учун Ҳиндистонга юборилди. Бу машина Ҳиндистон давлат хўжаликлари далаларида ишлатилади.

Ҳиндистон фирмаларининг вакиллари «Тракторoэкспорт» Бутуниттифоқ бирлашмаси таклиф этган турли қишлоқ хўжалик техникаси намуналари орасидан Тошкент заводида ясалган тракторни танлаб олдилар. Трактор кабинаси кўплаб ишлаб чиқарилаётган одатдаги тракторларникига нисбатан баландроқ жойлаштирилган. Чунки Ҳиндистонда МТЗ-80 тракторлари баланд ўсадиган экинларни парвариш қилишда ишлатилади.

(ЎзТАГ).

Ер юзида тинчлик бўлсин деб

1 сентябрь — тинчлик учун касаба союз ҳаракатлари куни — ишчилар синфининг шонли анъанаси бўлиб қолди. Бу анъана тинчлик учун курашда, ядро қирғини хавфига қарши курашда халқаро ишчи ва касаба союз ҳаракати бирлиги мустаҳкамланиб бораётганлигини ифодалайди. Бу йилги кун Совет Иттифоқининг янги муҳим тинчлик ташаббуслари ва жумладан СССРнинг ҳамма ядро портлатишларини ихтиёрий равишда тўхтатиб туриш муддатини 1987 йилнинг бошигача узайтириш тўғрисидаги қарори туфайли касаба союзларининг уюшқоқлиги ва жанговарлиги вазиятида, тобора кенг миқёсда ва оммавийлик руҳида нишонланаётганлиги учун ҳам айниқса диққатга сазовордир.

Москва меҳнаткашларининг тинчлик учун касаба союз ҳаракатлари кунига бағишлаб чет эл касаба союз делегациялари иштирокида ўтказилган митингида шу ҳақида гапирилди.

СССР ядро портлатишларини ўз ихтиёри билан тўхтатиб туриш муддатини узайтирганлиги, деди ўз нутқида ВЦСПС Раиси С. А. Шалаев, халқаро кескинликни юмшатишга, қуролланиш пойгасини тўхтатишга эришишга катта ҳисса қўшди. Бу, халқларнинг БМТ Халқаро Тинчлик йили деб эълон қилган 1986 йил тарихда ўз номига муносиб бўлиб қолишига эришишдан иборат ялпи интилишига мос бўлиб тушган бўлур эди. Халқаро хавфсизликни соғломлаштириш учун курашнинг янги босқичи — тинчликни азиз билувчи ҳамма кишиларнинг қатъий ва масъулиятли ҳаракатлари зарур бўлган босқичи бошланди. Барча кишилар Америка томонидан ҳам худди шундай ёндашишни, янги совет ташаббусига мана шундай жавоб қайтаришни кутмоқдалар, деди нотиқ сўзини давом эттириб. Бутун дунёда бўлганидек, Ғарбий Европада ҳам, кенг жамоатчилик доиралари орасида ҳам АҚШ Совет Иттифоқининг ядро синовларини тўхтатиш ва бу синовларни батамом тақиқлаш ҳақида музокаралар бошлаш тўғрисидаги давъатига ижобий жавоб берсин, деган талаб кучаймоқда. Аммо Вашингтоннинг расмий доиралари бу даъватларни писанд қилмаётганлиги маълум. Улар ёлғон хабарлар тарқатишга ва совет таклифларининг мақсадларини қўпол бузиб кўрсатишга уриниб, шу тариқа ўзларининг хатарли урушқоқ йўлини ўзгартирмаслик истагини намойиш этмоқдалар. НАТОдаги бошқа баъзи мамлакатларнинг ҳукуматлари ҳам, афсуски, мана шу авантюрачилик сиёсатига эргашиб бормоқдалар. Аввало АҚШнинг ҳарбий-саноат комплекси, қурол-яроғ ишлаб чиқариш йўли билан бойлик орттираётган магнатлар, йирик хусусий капитал бу сиёсатнинг ташаббускори ва илҳомчиси эканлиги мутлақо равшан. Улар қуролланиш пойгасини кучайтирар эканлар, иқтисодий жиҳатдан Совет Иттифоқининг тинкасини қуритиш, бизнинг социал программаларимизни барбод қилиш, совет халқининг турмуш даражаси янада оширилишига халақит бериш мақсадини ҳам кўзламоқдалар. Аммо бу пуч умидлардир. Бизнинг мамлакатимиз, социалистик ҳамдўстлик ихтиёрида империалистларнинг ҳар қандай жиноий режаларини барбод қилиш учун зарур нарсаларнинг ҳаммаси бор.

Совет касаба союзлари бундан буён ҳам СССРнинг ленинча ташқи сиёсатини актив ўтказа берадилар, халқаро ишчи ва касаба союз ҳаракатининг бирлигини янада мустаҳкамлаш йўлида, тинчлик, халқлар хавфсизлиги ва социал тараққиёт учун кураш йўлида, меҳнаткашларнинг қардошларча интернационал бирдамлигини янада ривожлантириш йўлида тинимсиз иш олиб бораверадилар.

Касаба союзлари Москва шаҳар советининг раиси Л. В. Петров, Биринчи Москва соат заводининг йиғувчиси Л. А. Маслова, М. Торез номли чет тиллар институтининг студенти М. И. Грекова ва бошқалар ўз сўзларида жаҳон меҳнаткашларига мурожаат этиб, ядро синовларини тўхтатиш учун, ер юзида тинчликни сақлаб қолиш учун, инсониятни ядровий фалокатдан омон асраш учун курашда куч-ғайратларни бирлаштиришга чақирди.

Итальян меҳнаткашлари христиан уюшмаси миллий раҳбарлик органининг аъзоси Гвидо Габотто, Дублин тинчлик ва қуролсизланиш учун кураш комитетининг секретари Брайен Прайс, Финляндия касаба союзлари марказий бирлашмаси президиумининг аъзоси, Финляндия коммунал саноати ишчилари касаба союзининг бош секретари Пекка Раутапоррас ва бошқа нотиқлар ўз нутқларида янги совет ташаббусларини қўллаб-қувватлашларини изҳор этдилар ва бу ташаббуслар меҳнаткашларнинг ҳаётий манфаатларига, уларнинг тинчлик шароитларида яшаш ва меҳнат қилиш муддаоларига тўла-тўкис мос бўлиб тушади, деб таъкидладилар. Нотиқлар ер юзида тинчлик ва барқарорликни мустаҳкамлашга актив кўмаклашишга тайёр эканликларини изҳор қилдилар.

Украина пойтахтида кўп кишилик митинг бўлди.

Ленинград, Вильнюс, Таллин, Волгоградда, мамлакатнинг бошқа шаҳарларида ҳам митинглар, намойишлар, тинчлик вахталари ўтказилди. Бу маросимларда ГДР, Чехословакия, Мексика, Нигерия, Норвегия ва дунёнинг бошқа кўпгина давлатларидан келган касаба союз делегациялари қатнашдилар.

Қабул этилган резолюцияларда барча холис ният кишиларга мурожаат этилиб, тинчлик тарафдорларининг сафларини кенгайтиришга, ядро уруши хавфига қарши, инсониятнинг порлоқ келажаги учун зўр ғайрат билан курашишга даъват қилинади.

(ТАСС).

АЪЛО БАҲО БЕРИЛДИ

ОҚҚЎРҒОН районидаги Охунбобоев номли колхозда ғўза парваришини намунали ташкил этиш бўйича бригадалар ўртасида ўзаро мусобақа яхши йўлга қўйилди. Махсус комиссия доимо бригадаларда бўлиб, иш сифатини, ғўзанинг ривожини назорат қилиб бормоқда, зарур маслаҳатлар, кўрсатмалар бермоқда. Яқинда комиссия хўжаликнинг Абдуваҳоб Ахтанов бошчилик қилаётган комсомол-ёшлар бригадасида бўлиб, жуда хурсанд бўлди. Бригадада дала ишлари уюшқоқлик билан олиб борилмоқда. Ўз вақтида ишлов берилган, суғорилган, озиқлантирилган ҳар туп ғўзада 10 тагача кўсак санаш мумкин.

— Биз бу йил ғўзаларни минерал ўғитлар билан барвақт озиқлантирдик,— дейди бригада етакчиси,— Бундан ташқари калий ўғитидан фойдаландик. Бу ҳосилнинг бўлиқ ва сифатли бўлиб етилишида жуда катта роль ўйнайди.

Миришкор пахтакорлар ғўза қатор ораларига ишлов бериш билан биргаликда шарбат оқизишди. Бунда коллективнинг Асад Қурбонов, Маҳкам Абдуҳолиқов сингари тажрибали сувчилари ва механизатор Бакир Алимовнинг хизматлари катта бўлди. Бу йил бригада деҳқонлари 60 гектар майдоннинг ҳар гектаридан 35 центнердан ҳосил йиғиштириб олиш мажбуриятини қабул қилишган.

А. МУСТАФОЕВ.

ТАШАББУСКОРЛАРГА ЭРГАШИБ

ПАХТАЗОРНИ чинакам жасорат майдонига айлантирадиган дақиқалар тобора яқинлашаяпти. Шу туфайли биз бригадамиз аъзолари билан маслаҳатлашиб, етиштирилган ҳосилни нес-нобуд қилмай териб олиш учун тадбирлар белгиладик. Машина теримига ҳалақит берадиган ғўза қатор ораларидаги бегона ўтлар юлиб ташланяпти. Агрегатларнинг бир маромда юришини таъминлаш мақсадида карталар ичидаги ўқарiқларни текислаш бошлаб юборилди. Б. Маҳмудов, Ж. Асанов сингари механизаторлар ўзлари бошқарадиган терим машиналари билан 130 тоннадан пахта теришмоқчи. Ҳозирда ҳар туп ғўзада 2—3 тадан кўсак очилган.

Шу кунларда теримга тайёргарлик қизғин.

Бу йил бригадамиз аъзолари ҳар гектаридан 31 центнердан пахта олиш мақсадида ўзаро мусобақани тобора авж олдираяптилар.

Э. ҲАСАН ЎҒЛИ,
Оққўрғон районидаги Навоий номли колхознинг 4-бригадаси бошлиғи.

НИҲОЯСИГА ЕТМОҚДА

ЭРКИН Ҳамдамов бошлиқ бригада аъзолари 127 гектар майдонда экилган ғўзаларни машинабоп қилиб ўстиряптилар. И. Мустафоев, А. Турсунқулов сингари механизаторларнинг меҳнатидан коллектив аъзолари мамнун. Уларнинг ҳар бири кунига 3—4 гектар майдондаги ғўза қатор ораларига сифатли ишлов беришди. Шу кунларда бутун куч етиштирилаётган ҳосилни машиналар ёрдамида сифатли қилиб териб олишга қаратилган.

А. Иномов, А. Мўминов, М. Боймоқов сингари тажрибали деҳқонларни фақат Калинин номли колхоздагина эмас, балки Пискент районида кўпчилик яхши танийди. Уларнинг фидокорона меҳнатлари, маслаҳатлари, кўп йиллик тажрибалари мўл ҳосил тўплашда қўл келяпти. Бу йил бригада аъзолари ҳар гектар ердан 33 центнердан ҳосил кўтаришга сўз берганлар.

И. ДИЛМУРОДОВ.

• ФОТОРЕПОРТАЖ •

*

Кон-металлургия комбинатида саккиз ойлик ишлаб чиқариш якуни кўриб чиқилди. Рух заводи коллективи совринли ўринга сазовор бўлди. Корхона коллективи ишлаб чиқаришда илғор усулларни қўллаш, меҳнатни ташкил этишда анча бой тажриба тўплаган. Суратларда: руҳ заводининг тайёр маҳсулотлари (ўнгда); бир группа илғор ишчилар (чапда).

Олмалиқ шаҳри йилдан-йилга чирой очиб бормоқда. Бу ерда янги-янги турар-жой бинолари билан бир қаторда маданий-маиший объектлар ҳам кўплаб қурилмоқда. Суратларда: (ўнгда) яқинда ишга туширилган болалар майдончаси, (чапда) шаҳарнинг умумий кўриниши.

А. Зуфаров фотолари.

*

ОБЛАСТИМИЗ ШАҲАРЛАРИ:

ОЛМАЛИҚ

Ем-хашак тайёрлаш «Тошкент ҳақиқати» назоратида

ОЗУҚА СИФАТИГА ЭЪТИБОР

«Бу йилги қишлов учун кам деганда 1300 тонна хашак тайёрлаймиз!» Коммунистик районидаги Усмон Юсупов номли совхоз меҳнаткашларининг аҳди ана шундай эди. Улар сўзларининг уддасидан чиқиш учун астойдил ҳаракат қилдилар. Айниқса, А. Шахов ва С. Бектоев ўртоқлар бошлиқ маккажўхоричилик бригадалари деҳқонларининг меҳнати самарали бўлмоқда. Бу бригадаларда гектарларда маккажўхори ниҳолларининг тўлиқ бўлишига катта эътибор берилди. Озиқлантириш, суғориш, культивация сингари агротехник тадбирларни ўтказишда иш сифати асосий ўлчов бўлди. Натижада мўл кўк поя ва дон ҳосили етиштирилди. Ҳар гектаридан 500 центнердан силос бостирилмоқда. Ўрта ҳисобда 40 центнердан дон ҳосили олинмоқда.

Икки «Херсонец» комбайни унумли ишлаб турипти. Даладан фермага кўк поя ортган машиналар дамба-дам келмоқда. Силос ўралари тўлиб, хашак ғарамлари кўкка бўй чўзмоқда. Ҳозиргача 1200 тоннадан ортиқ дағал хашак жамғариб қўйилди.

— Бу йил биз камида бир ярим йиллик план миқдорида сифатли озуқа тайёрлашимиз керак,— дейди совхоз директори К. Маймоқов. — Ана шундагина қишловни яхши ўтказиб, сут соғиб олишни кескин кўпайтиришимиз мумкин.

Совхозда кейинги йилларда чорвачиликни ривожлантириш, рентабелли тармоққа айлантириш юзасидан бир мунча ишлар амалга оширилмоқда. Тез кунда 200 бош сигирга мўлжалланган янги ферма ишга тушади. Моллар зотини яхшилаш мақсадида 100 бошга яқин қора-ола сигирлар келтирилди. Айни кунларда молхоналар ремонтини қайта текшириш, озуқа запасларини ҳисоб-китоб қилиш бўйича зарур тадбирлар кўрилмоқда.

А. КРАМОВ.

СИЛОС БОСТИРИЛМОҚДА

«ВЛКСМ 50 йиллиги» совхози асосан гўшт етиштиришга ихтисослашган. Хўжалик чорвадорлари айни пайтда моллар маҳсулдорлигини ошириб, гўшт етиштиришни кўпайтириш билан бирга яқинлашиб келаётган чорва қишловини намунали ўтказишга пухта ҳозирлик кўрмоқдалар.

Сув танқис келган бу йилги шароитда совхоз озуқакорлари тадбиркорлик билан иш юритдилар. Озуқа экинлари парваришига алоҳида эътибор берилди. Натижада озуқа экинлари баравж ривожланди. Жумладан, бу йил хўжалик озуқакорлари қишлов учун 34 минг тоннадан зиёд силос тайёрлашга аҳд қилишган. Айни кунларда далаларда маккажўхори ўрим-йиғими тугалланмоқда. Бу ишда 11 та ўрим агрегати ва кўплаб трактор ҳамда прицеплардан фойдаланилмоқда. Уларнинг ёрдамида кунига 15-20 гектар майдондаги маккажўхори ўриб-йиғиб олинмоқда.

Хўжаликда маккажўхори ўрим-йиғимини уюшқоқлик билан ўтказиш юзасидан тадбирлар ишлаб чиқилган. Район агросаноат бирлашмаси қўшни хўжаликларнинг механизаторларидан иборат махсус ўрим-йиғим отряди тузиб, уни совхоз ихтиёрига юборди. Бу ерда ишчиларнинг унумли меҳнат қилишлари учун барча шароитлар яратилган. Дала шийпонларида иссиқ овқат ташкил қилинмоқда. Ҳар куни газета ва журналларнинг янги сонлари келтирилаяпти. Кўрилаётган барча тадбирлар ўрим суръатини кун сайин ошириш имконини бермоқда.

МЕҲНАТ КАЛЕНДАРИДА—НОЯБРЬ

Валентина Степаненко «Ғаллақудуқ» совхозида илғор соғувчилардан саналади. У сут соғиб олиш бўйича шахсий 10 ойлик планини муддатидан анча барвақт бажаришга эришди. Ҳозиргача қарамоғидаги сигирларнинг ҳар биридан 2500 килограммдан, жами 43 тонна сут соғиб, топширди. Валентинанинг ҳамкасб дугоналари Т.Толимбекова, Г. Утепова, С.Матовалар ҳам меҳнат беллашувида ундан қолишмасликка интилмоқдалар.

Бундай соғувчиларнинг фидокорона меҳнатлари туфайли совхозда сут етиштириш кун сайин кўпаймоқда.

В.Степаненко съездлар йилида ҳар бир сигир ҳисобига 4055 килограммдан сут соғиб олишга аҳд қилган. Унинг издошлари ҳам юксак марраларни кўзлаб меҳнат қилишмоқда.

А. НАВРЎЗОВ.

ЎРТА ЧИРЧИҚ: АГРОСАНОАТ ЯНГИЛИКЛАРИ

ЎН КУНДА ЯКУНЛАНАДИ

▲ БУ ЙИЛ район механизаторлари етиштирилган ҳосилнинг 80 процентини машиналарда териб беришга аҳд қилишган. Айни кунларда барча колхоз ва совхозларда йиғим-теримга тайёргарлик ишлари якунланмоқда. Биринчи галда асосий диққат эътибор пахта териш машиналаридан самарали фойдаланишга қаратилмоқда. Бунинг учун эса далалар сифатли тайёрланиши, энг муҳим тадбир — дефолиация маромида ўтказилиши лозим.

Яқинда районда ОВХ агрегатларини бошқарувчи механизаторлар кўрик-конкурси бўлиб ўтди. Бу йил районда 100 процент ғўза тракторлар ёрдамида дефолиация қилинади. Конкурсда Свердлов номли колхоз механизаторлари биринчи ўринни олишди. Ленин номли ва К. Маркс номли колхозларда ҳам ОВХ агрегатлари сифатли тайёрланганлиги қайд этилди. Умуман район бўйича 72 та ОВХ агрегатлари ишлатилади. Дефолиация 70 процент кўсак очилганда бошланиб 10 кунда якунланади. Барча тадбир белгиланган вазифани муваффақиятли бажаришга қаратилмоқда.

КАНОПДАН МЎЛ ҲОСИЛ

▲ ЛЕНИН номли колхознинг Мамажон Аҳмаджонов бошчилик қилаётган бригадаси деҳқонлари каноп ўримини уюшқоқлик билан ташкил этишмоқда. Коллектив меҳнаткашлари бу йил 35 гектар майдоннинг ҳар гектаридан 180 центнердан ҳосил йиғиштириб олиш мажбуриятини қабул қилишган эди. Ҳозиргача 20 гектар ердаги каноп ўриб-йиғиб олинди. Ҳосилдорлик ўртача гектар бошига 200 центнерни ташкил этмоқда.

Шуни алоҳида таъкидлаш керакки, бригадада ўрилган каноп пешма-пеш қабул пунктларига жўнатилмоқда. Бунда Худойберган Раҳимбоев, Эгамқул Муҳамедов, Умарқул Бектошев сингари механизаторларнинг ҳиссаси катта бўляпти. Улар ўриш ва янчиш агрегатларини юксак унум билан ишлатмоқдалар. Мукаррам Анорқулова, Турсунжон Бектошева, Хотира Партаева сингари колхозчилар эса кунлик нормаларини 1,5—2 ҳиссага бажармоқдалар. Коллектив аъзолари бу йил каноп ҳосилдорлигини ўртача 200 центнерга етказишмоқчи.

ҚИШЛОВ ОЛДИДАН

▲ ТЕРЕШКОВА номли колхозда чорва қишловига пухта тайёргарлик кўрилмоқда. Мавжуд озуқа экинларидан мўл ҳосил олиниб, сифатли пичан жамғарилмоқда. Бунда хўжаликнинг Абдуқодир Мамажонов бошчилик қилаётган озуқачилик бригадаси аъзоларининг ҳиссаси катта бўлаётир. Улар мавжуд бедазорларни сифатли парвариш қилиб ўз вақтида ўриб олмоқдалар. Ҳозиргача пландаги 760 тонна ўрнига 780 тонна дағал хашак тайёрлаб қўйишди.

Айни кунларда озуқакорлар силос учун экилган маккажўхори ўрим-йиғимини жадал суръатларда олиб боришмоқда. Ҳар гектар ердан ўртача 600 центнердан кўк поя олинмоқда. Бу пландa белгиланганидан анча ортиқдир. Коллективнинг Одил Комилов, Аширбой Бойнозов, Раҳмон Тўхтаев, Исмоил Одилов сингари аъзолари бу ютуқларга катта ҳисса қўшмоқдалар.

У. ҲАМИДОВ,
«Тошкент ҳақиқати»нинг жамоатчи мухбири.

«ФАХРЛАНАМАН»

ОБЛАСТЬ МУКОФОТИ ЛАУРЕАТЛАРИ

БУГУНГИ фаровон турмушимизни китобсиз тасаввур этиб бўлмайди. Инсонга кичиклигидан келажак сари йўл очган алифбедан тортиб бадиий асарлару йирик илмий-назарий адабиётларнинг бизга ана шундай — китоб ҳолида етиб келгунича уларга қанчадан-қанча меҳнат сарфланади. Бир сўз билан «полиграфия ишчилари» деб юритиладиган ана шу меҳнат кишилари ҳақида одатда кам тасаввурга эгамиз.

Янгийўлдаги 2-босмахона муқоваловчиси Надежда Петровна Белавина ўзининг чорак асрлик умрини шу ишга бағишлади. 1961 йили ишга келган дастлабки кунларида ҳар қанча тиришмасин ишга киришиб кета олмаганди. Лекин қизчанинг ёшлиги, ишни ўрганиб кетишга интилаётганини, қолаверса ўша пайтда ишлатиладиган ярим автомат дастгоҳлар озгина бўлсада техник маълумот талаб қилишини ҳисобга олган цех маъмурияти уни машинист ёрдамчиси қилиб ишда қолдирди.

Ҳа, баъзан инсонга ҳеч қандай ёрдам берилмасада билдирилган оддий ишончнинг ўзиёқ унинг ҳаётида катта роль ўйнаб қолиши мумкин. Надежда ҳам секин-аста ишни ўзлаштира бориб маъмурият ишончини оқлай бошлади. Босмахонада терилиб нашриёт кўригидан ўтган қўлёзма кўп нусхада чоп этилар, сўнг муқовалаш цехида саҳифаланарди. Кесиш ва ишлов бериш машиналаридан ўтгач эса муқоваланиб китоб ҳолига келтириларди. У тушлик пайтларида ҳозиргина дастгоҳлардан чиққан китобларни қизиқсиниб варақлар, мазмунига кўз югуртираркан нашрга полиграфчи сифатида ҳам ўзича баҳо бериб қўярди.

Шу тариқа йиллар ўтаверди. Тажрибали ишчилар ёрдамида ишни мукаммал ўрганиб план-топшириқларини бажара бошлаган ёш ишчи кейинчалик социалистик мусобақаларда ҳам ғолиб чиқа бошлади. Сурати Ҳурмат тахтасидан ўрин олди. Лекин цехда актив фаолият кўрсатиб келган Надежда бу билан чегараланиб қолмади. КПСС сафига ўтиш учун ариза берди.

Кунлардан бирида уни партия комитетининг секретари чақириб қолди.

— Аризангизни кўриб чиқдик, — деди у, — ҳаммаси жойида. Лекин партия аъзоси бўлиш фақат план ва топшириқларни ошириб бажариш эмас. Шунинг учун бугундан эътиборан елкангиздаги масъулият юки икки баравар ортади. Бригадирликни зиммангизга оласиз...

Цехда иш қайнайди. Лекин кундан-кунга буюртмалар ва талаблар ортиб борарди.

Нимадан бошлаш керак?!

Надежда ишни кадрларни жой-жойига қўйишдан бошлади. Сўнг тажрибали ишчиларнинг иш услубини бригадада оммалаштиришга ҳаракат қилди. Қийналган пайтлари устозлари, раҳбарлар ёрдамга келишди. Лекин иш асосан у халқ контроли комитетига аъзо қилиб сайлангач бироз яхшилангандек бўлди. Надежданинг талабчанлиги туфайли цехдаги машина-ускуналарга техник хизмат кўрсатиш изга тушди. Мана уч йилдирки, Янгийўл шаҳар депутати Надежда Белавинанинг бригадаси пудрат усулида ишлаб, план топшириқларини 115—120 процент бажариб келмоқда. Бригада ишчиларининг ҳар бири камида саккиз йиллик иш стажига эга. Цехда илгариги НГИ-2 «Киев» маркали ярим автомат машиналар ўрнини анча такомиллашган НГИ-6 автомат станоклар эгаллади.

Янги техникани Надежда Белавина бригадаси биринчилардан бўлиб ишлатишди. Дастгоҳнинг афзалликлари кўп экан: бу станоклар қўл меҳнатини икки-уч баравар камайтиради. Илгариги бир машинада икки киши ишлаган бўлса, эндиликда бу дастгоҳларни бир киши иккитасини бемалол бошқариши мумкин.

Гоҳо ишда қийинчиликлар ҳам юзага келади. Агар линияда бирор станок тўхтаб қолса бошқалари ҳам ҳаракатсиз туриб қолиши керак. Ишчилар бундай ҳолларда кўпинча Н. Белавинага мурожаат қилишади.

— Надежда Петровна, машина бузилиб қолди.

— Надя, мана буни кўриб бер игнаси синиб кетяпти.

— Механик йўқ экан, нима қилайлик?

— Надежда Петровна...

Ҳа, бу ўзининг чорак асрлик умрини китобларга бағишлаган Надежда Петровна босиб ўтган ҳаёт йўлининг оддий чизгичи. Инсон ҳаётини ниҳоятда оддий қилиб кўрсатувчи рақамлар ортида жонкуяр ишчининг ўзига, коллективига жуда яхши маълум бўлган кечинмалари, ўзига хос ранглари бор. Шунинг учун ҳам коллективда ҳалол меҳнат билан ҳурмат қозонган Надежда Петровнани ишчилар «Матбаачи» область мукофоти лауреатлигига номзод қилиб кўрсатишди.

— Китобнинг мамлакатимиз ҳаётида ўйнаётган ролини оддий полиграфчи тили билан мукаммал таърифлаб бериш қийин, — дейди Надежда Петровна Белавина ўзи, иши ҳақида гапириб, — китоб турмушимизда беқиёс роль ўйнайди. Шундай улкан ишда менинг ҳам ҳиссам борлигидан фахрланаман.

И. ХУВАЙТОВ.

ОБУНА-87

«ПРАВДА»

«ПРАВДА» КПСС Марказий Комитетининг органидир. Унинг сўзи совет кишилари ўртасида катта обрў-эътиборга сазовордир. Ҳақиқат сўзига чет элларда ҳам қулоқ тутмоқдалар.

1987 йилда «Правда» газетаси ташкил топганига 75 йил тўлади. Унинг асосчиси, биринчи редактори ва публицисти доҳиймиз В. И. Ленин бўлган эди.

«Правда» газетасининг биринчи сони 1912 йил 5 майда чиққан эди. Россия ишчилар ҳаракати тарихида «Правда» оммавий ўқувчилар учун биринчи кундалик легал газета бўлди. У ишчилар тўплаган маблағ ҳисобига нашр этиларди. Чор ҳокимияти газетани 8 марта ёпиб қўйди, ҳамиша таъқиб қилиб борди. Шундай бўлишига қарамай газета ҳар гал янги хил номлар билан нашр этилар, меҳнаткашларни эксплуататорларга қарши курашга даъват этар эди.

«Правда» биографияси Коммунистик партиянинг қаҳрамонона тарихи билан чамбарчас боғлангандир. Унинг саҳифалари жаҳонда биринчи ишчи ва деҳқон давлатининг ҳаяжонлантирувчи солномаларидир. У чинакам халқ минбарига айланган газета бўлиб қолди.

«Правда»нинг 1987 йил сонларида партия XXVII съезди қарорларини амалга ошириш юзасидан совет кишилари бажараётган улуғвор ишлар кенг ёритилади. Асосан гап меҳнат коллективлари ва партия ташкилотларида, министрликлар ва идораларда ишни қайта қуриш тажрибасини оммалаштириш устида боради. «Правда» партиямизнинг социал сиёсатига ҳам катта эътибор беради. «Социал соҳа: кишилар манфаати йўлида» рубрикаси остида қатор саҳифалар эълон қилинади. Маҳсулот сифатини яхшилаш, меҳнат интизомини мустаҳкамлаш, олға томон интилишимизга ҳалақит бераётганларга қарши кураш ҳам газетанинг диққат марказида туради. Ишлаб чиқаришни интенсивлаштириш, фан-техника ютуқларини жорий этиш, хўжалик механизмини такомиллаштириш, Озиқ-овқат программасини бажариш, маиший, савдо, медицина хизматини яхшилаш, мактаб ислоҳотини амалга ошириш билан боғлиқ масалалар кенг ёритилади. Бу соҳада газета ўз ўқувчиларининг ёрдамига таянади. Сизнинг фикр ва мулоҳазаларингиз редакция учун ниҳоятда қадрлидир.

Газета кун сайин партия ташкилотлари ва коммунистлар бажараётган муҳим ишлар ҳақида газетхонларни таништириб боради. Мақолаларда бошланғич партия ташкилотлари, коммунистлар ҳаёти, партия XXVII съезди қарорларини амалга ошириш йўлида улар олиб бораётган ишлар, район, шаҳар, область партия комитетлари, иттифоқдош республикалар Компартиялари Марказий Комитетларининг кадрларни танлаш ва жой-жойига қўйиш, янгича шароитда ишлаш, ташаббус ва ижодкорликни ривожлантириш, танқид ва ўз-ўзини танқидни кучайтириш, дабдабабозлик, бюрократизм, сансалорликка қарши кураш бўйича фаолиятлари турли жанрларда ҳикоя қилинади.

Ҳар йили редакция газетхонларга «Сиз газетани қандай қиёфада кўришни истар эдингиз?» деган савол билан мурожаат этади. Бу мурожаатга кўплаб хатлар келади. Келаси йилда ҳам таклифларингизни кутамиз.

Редакция учун ўқувчилар почтаси қизиқарли мақолалар, янги рубрика ва йўналишлар учун туганмас манба бўлиб хизмат қилади. Газета бундан буён ҳам жамоатчи мухбирларга, кенг меҳнаткашлар оммасига таянган ҳолда иш кўради. Янги йилда ҳам сиз илгари таниш бўлган «Правда» чиқишларига акс-садо», «Хатлар», «Халқ контроли саҳифаси», «Ўқувчилар билан ёзишма», «Бир хат изидан», «Мухбир шарҳи билан» каби рубрикалар остида бериладиган мақолаларни ўқиб борасиз.

«Правда» газетхонларида халқаро темадаги материаллар катта қизиқиш уйғотмоқда. Ўқувчилар бу мавзуни яна ҳам кенгайтириб, социалистик ҳамдўстлик мамлакатлари ҳаётидан, социалистик йўналишдаги ёш давлатлар ҳақида ҳикоя қилишни, кундалик муҳим, халқаро масалаларни оператив тарзда шарҳлаб, ўқувчилардан тушаётган саволларга мунтазам жавоб бериб боришни таклиф қилмоқдалар. Редакция бу таклифларни тўла бажаришга ҳаракат қилади. Партия XXVII съездида ишлаб чиқилган КПСС-нинг ташқи сиёсий стратегиясини амалга ошириш, уруш хавфига қарши, тинчлик ва қуролсизланиш учун кураш ҳам халқаро темада берилаётган материалларнинг асосини ташкил этади.

Ҳозирги кунда «Правда» 10 миллион 800 минг нусхада нашр этилмоқда. Область, ўлка ва республикаларда ҳамда чет элларда унинг 100 дан ортиқ мухбирлари актив ижодий иш олиб бормоқдалар. «Правда»нинг 133 мамлакатда ўз ўқувчилари бор. 180 минг обуначи бу мамлакатларда газетанинг ҳар бир сонини зўр қизиқиш билан ўқиб бормоқда.

◆ ҚАРИЙБ 30 йилдан бери Миразим Мирмуҳамедов «Промстройматериал» трестига қарашли ёғочни қайта ишлаш комбинатида фидокорона ишлаб келмоқда. 5-разрядли дурадгор ўтган давр мобайнида ўнлаб шогирдлар етиштирди. Ҳозир шогирдларининг кўпчилиги устоз билан мусобақалашиб ишлашмоқда.

Т. Каримов фотоси.

ПАРТГРУППА ЎРНАК КЎРСАТМОҚДА

Ўзбекистон ССР ва Ўзбекистон Компартияси 50 йиллиги номли тикувчилик ишлаб чиқариш бирлашмаси комплекс бригадасининг партгруппорги, тикувчи-моторист Аниса Баратова смена топшириқларини бир ярим баравар ошириб бажара бошлади. Цехни реконструкциялаш, янги машина-ускуналар ўрнатиш унинг ва дугоналарининг меҳнат унумдорлигини оширишга ёрдам берди.

— Партия группасининг коммунистлари ишлаб чиқаришни техника жиҳатидан қайта жиҳозлашда актив қатнашдилар, — дейди А. Баратова. — Янги машина-ускуналар ўрнатилишидан анча аввал ишчилар уларни ўргандилар, шунинг учун ҳам анча тиғиз иш маромига ўтиш оғир бўлмади. КПСС аъзоларини энг масъулиятли участкаларга бириктиб қўйишга қарор қилинди. Масалан, шундай тақсимотдан кейин М. Жўраева ва Х. Юсупова тикилаётган костюм деталлари сифатидан ташқари машина-ускунанинг ишлашини ҳам кузатиб бора бошладилар.

— Одат бўлиб қолган эски ишларни шу қисқа вақт ичида тарк этишда партия группасининг ёрдами айниқса сезиларли бўлди, — дейди бригадир Л. Турдиева. — Коммунистлар барча технологик ўзгаришлардан кейин иш сифатига алоҳида эътибор бердилар.

Ҳозир бригададаги 44 кишидан 36 нафари ўз олдига қўйилган вазифаларни муваффақиятли бажаришидан ташқари янги-янги марраларни ҳам белгилаб олмоқда. Коммунистларнинг таклифларига биноан Улуғ Октябрнинг 69 йиллигида келаси йилнинг январь ойига мўлжалланган кўрсаткичларга эришишга ва ҳар куни 650 та костюм тикиб чиқаришга қарор қилинди. Бригада бутун ишларни қайта қуришга қадар кунига 300 та костюм чиқарар эди, холос.

(ЎзТАГ мухбири).

БИЛИМ САРИ ЙЎЛ

БИЗДА халқ маорифи миқёсини дунёдаги бошқа бирон бир мамлакатга таққослаш қийин: янги ўқув йилида Совет Иттифоқининг ўнлаб миллион граждaнлари билим олмоқдалар.

Биргина областимизда ҳозир 900 мингга яқин мактаб ўқувчиси ва студент, техникум ва ҳунар-техника билим юртларининг талабалари бор. Бу йил 17 та янги мактабда дастлабки машғулотлар ўтказилди. Областимизда жами 50 мингга яқин ўқитувчи ёш авлодга таълим-тарбия бермоқда. Секин-аста ўн бир йиллик таълимга ўтиш муносабати билан мактаб фаолиятини қайта қуриш иши бошланди, шу мақсадда янги дарслик ва янги фанлар тадбиқ этилмоқда.

Олти ёшли болаларни оммавий равишда ўқитиш бошлаб юборилди, бу йил шу ёшдаги кичкинтойлар илк бор мактабга бордилар. Эндиликда биз келажак мактабининг, яъни XXI аср арафасидаги мактаб пойдеворини қўймоқдамиз.

Шу нарса эътиборга сазоворки, янги ўқув йилининг биринчи машғулоти ҳамма билим юртларида Тинчлик дарси билан бошланди. Бу ўқувчилар ва студентларда инсоният тақдирига дахлдорлик туйғусини уйғотиш ҳамда ўсиб-улғаяётган авлодда ер юзида тинчликни сақлаб қолиш ва уни мустаҳкамлашга масъулият ҳиссини кучайтириш имконини берди.

Педагогик коллективлар олдида партия XXVII съезди ва КПСС Марказий Комитетининг кейинги Пленумларида илгари сурилган масалаларни амалга ошириш вазифаси турибди. Шу нуқтаи назардан партия съезди қарорларини ўқувчилар ўртасида ўрганиш ва тушунтиришни давом эттирибгина қолмай, балки чуқурлаштириш, бунинг учун дарс ва дарсдан ташқари таълим-тарбиянинг восита ва методларидан унумли фойдаланиш лозим.

Шунингдек биринчи дарс ва машғулотлардан бошлаб бутун диққат-эътиборни ўқитиш ва тарбиянинг кечиктириб бўлмайдиган муаммоларини ҳал қилишга қаратиш, ислоҳотнинг Асосий йўналишлари бўйича яна бир бор мулоҳаза юритиш, белгиланган режаларни амалга оширишда ўз ўрнинг ва ролингни аниқ-равшан ҳис этиш ғоят муҳимдир. Бошқача айтганда, таълим-тарбия жараёнини муттасил такомиллаштира бориш, дарс ва машғулотларда ёшларга фақат билим бериш билан чегараланмай, уларда фикр ва туйғуларни ҳам тарбиялаш керак. Ёш авлодда илмга қизиқиш уйғотиш, жадаллаштириш муаммоларини ҳал этишда, техниканинг илмий назарияси ва ижодий меҳнат унумдорлигининг ролини тушуниб олишларига кўмаклашиш, болаларнинг қобилият ва интилишларини, билимларини доимо тўлдириб боришларига ва уни амалда қўллашга даъват этиш зарур.

Ёш авлодни меҳнатга тайёрлашни тубдан яхшилаш айниқса муҳим аҳамият касб этади. Бунинг учун ўқувчиларни бошланғич синфлардан бошлаб мунтазам ва ташкилий равишда ижтимоий фойдали меҳнатга жалб этиш, уларга жамият учун чинакам меҳнат зарур эканлигини тушунтириш ғоят муҳимдир. Ўқувчилар меҳнатини оқилона ташкил қилиш — мактабдаги бутун таълим-тарбия жараёнининг ажралмас қисми ҳисобланади.

Бу йилдан бошлаб ёшларнинг илмий-техника ижоди ягона жамоат-давлат системаси (НТТМ) ташкил этилади. Бу ишни амалга оширишда ёш авлоднинг маънавий оламини шакллантиришда жамият ишонч билдирган шахс — ўқитувчи ҳал қилувчи роль ўйнайди. Шу боисдан ҳам бугунги кунда ўқитувчининг иши алоҳида диққат марказидадир.

Бу йил областимиз мактабларида 2 мингга яқин ўқитувчи ва ёш мутахассис иш бошлади. Уларга алоҳида ғамхўрлик ва амалий ёрдам кўрсатиш учун тажрибали педагогларга бириктиб қўйиш, малакаларини тинмай оширишга ёрдамлашиш лозим.

Ўтган вақт ичида ўсиб келаётган авлодни ўқитиш ва тарбиялашдаги айрим силжишларни қайд этиш билан бирга айни пайтда ҳал этилмаган муаммо ва вазифалар бор эканлигидан кўз юммаймиз. Ислоҳотни амалга оширишдаги дастлабки қадамларнинг илк натижалари шундан иборатки, кенг жамоатчилик ва меҳнат коллективлари эътиборини таълим-тарбия ишларини яхшилашга, мактаблар ва ҳунар-техника билим юртларининг ўқув-моддий базасини маълум даражада мустаҳкамлашга муваффақ бўлинди.

Ўқувчиларнинг унумли меҳнатини ташкил қилишда ҳам муайян ўзгаришларга эришилди. Кўпгина шаҳар ва районларда ўқувчилар меҳнати фақат тарбиянинг муҳим воситаси бўлибгина қолмай, балки реал маҳсулот ҳам бермоқда. Областимиз бўйича ўқувчилар учун жами 5 мингга яқин иш жойи тайёрланди. Чирчиқ шаҳридаги 5-мактаб ва трансформатор заводи, Тошкентдаги 210-мактаб ва трактор заводи, Ангрен шаҳридаги 12-мактаб ва ремонт экспериментал-механика заводи, Оҳангарон шаҳридаги 4-мактаб ва темир-бетон маҳсулотлари заводида амалга оширилаётган ишлар, унумли меҳнатни ташкил қилишда уларнинг мустаҳкам алоқаси бошқа коллективларга намуна бўла олади.

Кейинги пайтларда ижодий ташаббус кўрсатиб меҳнат қилаётган коллективларнинг сони ҳам кўпайди. Чирчиқдаги 20-, Оржоникидзе районидаги 1-, Тошкентдаги 84-, 171-, 241-, 243-, Бўстонлиқ районидаги 2-мактаб ва бошқа коллективлар ана шулар жумласидандир. Бу мактабларнинг ўқитувчилари юқори синф ўқувчилари билан ҳамкорликда дарс беришнинг янги методларини ишлаб чиқмоқдалар, синфдан ташқари машғулотларни такомиллаштирмоқдалар. Лекин қилинган ишлар ҳали жуда кам. Ўқитувчиларнинг август кенгашларида бўлиб ўтган очиқ суҳбатлар шуни кўрсатадики, айрим педагогик коллективлар ўқув юртлари ишини тубдан қайта қуришда дадил чора-тадбирлар кўришмаяпти. Улар фаолиятида ҳанузгача сансалорлик, жонли иш ўрнида қоғозбозлик ҳукм сурмоқда. Ўқувчилар билимини баҳолашда расмиятчилик ҳамон давом этмоқда.

Бунинг сабаби кўпгина мактабларда ислоҳотда кўзда тутилган ғоят долзарб масалаларни бажаришда ҳозирча қуруқ гап ва қоғозда план тузишдан нарига ўтилмаяпти, амалий иш кам. Кўпгина педагогларимиз таълим-тарбия ишларини қайта қуришни ҳозирча қуруқ ваъда билан амалга оширяптилар, холос. Улар фаолиятида бирон бир жиддий ўзгариш сезилмаяпти. Ваҳоланки, ҳозирги пайтда партия ҳар бир кишини ишга янгича ёндошишга, қайта қуришни олдин ўзидан бошлашга, юксак масъулият ва куч-ғайрат билан ишлашга, ҳамма ерда тартиб-интизом учун кураш олиб боришга, камчилик-нуқсонларга муросасиз бўлишга даъват этмоқда. Жойлардаги бепарволик, тарқоқлик ва эскиликка ёпишиб олишга ўрин қолмаслиги керак. Амалий ишлар баландпарвоз сўзлар соясида қолиб кетмаслиги зарур.

Мамлакатимиз ҳаётида масъулиятли бўлган ҳозирги даврда ҳамма камчиликлар, салбий ҳодисалар ва хатоларни атрофлича таҳлил қилиш педагогик мақсадни аниқ белгилаб олиш имконини беради. Ҳар бир педагог ислоҳот талабларини амалга ошира бориб, фан-техника тараққиётига ўз шахсий ҳиссасини қўшиши зарурлигини онгли равишда чуқур ҳис қилсагина бу умумхалқ ишига нафи тегиши мумкин.

Маълумки, ислоҳот ўқув юртларининг фаолияти ва эҳтиёжларига кенг жамоатчиликни актив жалб этишни, болалар ва ўсмирлар тарбиясида меҳнат коллективларининг ролини оширишни назарда тутади. Аммо бу ўринда ҳам бой берилаётган имкониятлар оз эмас. Кўпгина меҳнат коллективларининг раҳбарлари партия ва ҳукуматимизнинг мактабларда таълим-тарбия ишларини яхшилаш, ўқитиш жараёнларини такомиллаштириш юзасидан қабул қилган қарорларини амалга оширишда масъулиятни чуқур ҳис этишмаяпти. Моддий-техника базасини мустаҳкамлаш, ўқувчилар ишлаб чиқариш бригадаларига иш жойи яратиш масалалари жуда қониқарсиз аҳволда қолмоқда. Ҳозиргача баъзи бир районларда ўқувчилар учун ҳатто биронта иш жойи яратилмаганини фақатгина ана шундай лоқайдлик оқибати деб изоҳлаш мумкин, холос.

Базавий корхоналар тўғрисидаги Низомда мактаб ва корхонанинг ўзаро алоқалари етарли даражада аниқ белгилаб берилган. Шунинг учун базавий корхоналарнинг раҳбарлари қуруқ сўздан конкрет ишга ўтишлари зарур энди!

Давр олға сураётган бу каби долзарб вазифаларни амалга оширишда ўқув юртлари бошланғич партия ташкилотларининг қатъият кўрсатишлари шарт бўлиб қолди. Қабул қилинган қарорларнинг бажарилишида улар етакчи роль ўйнашлари, маъмурият фаолиятини назорат қилиш ҳуқуқидан кенг фойдаланишлари, топширилган ишга панжа орасидан қараётган раҳбарларга нисбатан муросасиз бўлишга сафарбар этилганликларини унутмасинлар. Ўқитувчиларнинг ўз сиёсий билимлари, малакаларини ошириш, партия ташкилотларининг доимий назоратида бўлмоғи лозим.

Областимиздаги мавжуд ҳунар-техника билим юртларида ҳозир 50 минг нафар ўғил ва қиз таълим олмоқда. Ҳунар-техника билим юртларининг энг яхши анъаналари янги тажрибалар билан бойитилмоқда. Ислоҳотнинг Асосий йўналишларига мувофиқ ягона кўринишдаги ҳунар мактаби яратилиб, унинг обрў-эътибори ва аҳамияти оширилди. Эндиликда у чинакам малакали ишчи кадрлар ўчоғига айланди. Ҳозир ёш ишчиларнинг ҳар учтасидан бири таржимаи ҳолини ана шу ердан бошламоқда. Қайта ташкил этилган корхоналар учун ишчилар тайёрлаш йўлга қўйилди. Бу эса ўз навбатида ҳунар-техника таълими органлари, ўқитувчи ва мастерлардан ишни танқидий кўз билан таҳлил қилиш, умумий ва ҳунар таълимининг узвий боғланишига эришиш, ўқувчиларни ахлоқий ва эстетик тарбиялашдаги камчиликларни тезроқ бартараф этишни тақозо этмоқда.

Ҳар бир коллективда партия ва ҳукуматимиз томонидан ғоявий-сиёсий ва тарбиявий ишларни яхшилашга тааллуқли масалалар, берилаётган кўрсатмалар қандай амалга оширилаётганини аниқлаб олишимиз, доимий назорат қилишимиз зарур. Ёшларга етарли даражада таъсир қилмайдиган оммавий тадбирларга кўр-кўрона ёндошишдан воз кечмоқ керак. Ўқувчилар билан ишлаганда уларга якка тартибда муносабатда бўлиш, ҳар бир тарбияланувчининг қизиқиши ва маънавий эҳтиёжини ҳисобга олиш муҳимдир.

Ҳунар-техника билим юртларининг коллективлари халқ эҳтиёжини қондириш учун зарур бўлган маҳсулотлар ишлаб чиқаришда бевосита иштирок этишлари ва Озиқ-овқат программасининг бажарилишига ҳисса қўшишлари ҳам муҳим тарбиявий аҳамиятга эгадир.

Қатор билим юртларидаги устахоналарни сифат жиҳатидан янги босқичга ўтказиш — уларни ўқув-ишлаб чиқариш цехига айлантириш масаласини жиддийроқ ҳал этиш пайти келди. Бу муаммони ҳал этиш саноат корхоналарида турли маҳсулотларни ишлаб чиқаришга ўқувчиларни кенгроқ жалб қилиш имконини беради. Амалий жиҳатдан бутун ўқув программасини завод технологияси ва унинг маҳсулотлари негизида ўрганиш мумкин. Бу бўлажак ишчига базавий корхона топшириғини бажаришга ва бутун мамлакат ишига ўзининг ҳам бевосита дахлдор эканлигини ҳис этишга ундайди.

Аммо шу ўринда ҳунар-техника билим юртларининг ўзлари бу вазифани базавий корхоналарнинг фаол иштирокисиз ҳал эта олмасликлари билан ҳисоблашмай илож йўқ. Айни ана шу масалада ҳунар-техника билим юртларига конкрет амалий ёрдам бериш зарур.

Институт, университет ва техникум аудиторияларини кечагина бошланган янги ўқув йилида яна бир неча йилдан кейин фан-техника имкониятларини ошириш учун ўзига катта масъулият оладиган бўлажак ёш мутахассислар тўлдиришди. Профессор-ўқитувчилар партия XXVII съезди қарорлари, КПСС Марказий Комитетининг «Мамлакатда олий ва ўрта махсус таълимни қайта қуришнинг Асосий йўналишлари» лойиҳаси асосида ўз ишларини тубдан яхшилашга ҳаракат қилишлари лозим. 1986—1987 ўқув йили барча совет халқлари қатори ҳамма мактаблар ва ўқитувчилар учун ҳам Улуғ Октябрь социалистик революциясининг 70 йиллигини нишонлаш йилидир. Унга яхши тараддуд кўриш, бу умумхалқ байрамини, шонли юбилейни муносиб кутиб олиш ҳар бир педагогик коллективнинг бевосита бурчи, шон-шараф ишидир.

С. САИДҚОСИМОВ,
область партия комитети фан ва ўқув юртлари бўлими мудири.

Илм-фан ишлаб чиқаришга

УЙДА ЭЛЕКТР СТАНЦИЯ

Ўзбекистон ССР Фанлар академияси илмий приборсозлик марказий лойиҳа-конструкторлик ва технология бюросининг мутахассислари ишлаб чиққан қуёш батареяси чўпонлар, геологлар, сайёҳларга аталган. Унинг қуввати транзисторли радиоприёмник ёки магнитофонга ҳам етади.

Батарея қуввати 200 ватт ва ундан ошадиган қуёш электр станциясининг комплектловчи бўғини бўлиб хизмат қилади. Шу йил Қирғизистон кончилик-металлургия комбинатида шундай қурилмалар кўплаб ишлаб чиқарила бошлайди.

ТРОТУАР ПРЕССДАН ОЛИНАДИ

Тошкент автомобиль транспорти ва йўллар институтининг олимлари асфальт бетоннинг пишиқлиги ва иссиққа бардошлилигини оширувчи янги усулни ишлаб чиқдилар. Улар шу қурилиш материали тайёрлашда ишлатиладиган минерал қоришмага олтингугурт билан ишлов беришни таклиф қилдилар.

Ҳозирга қадар асфальт тротуарлар машаққатли метод билан қилиниб келарди: олисдан асфальт қоришмаси ташиб келтирилади, у оғир шибба ғалтак билан зичлаштирилади. Бундан ташқари, кузда ёки қишда бундай қоплама ётқизиш тавсия этилмайди — қоплама зарур пишиқликка эга бўлолмайди.

Институт олимлари қумли ва майда дона аралашмаларга олтингугурт билан ишлов бериш ва уларни пресс остида зичлаштириш технологиясини ишлаб чиқдилар. Ҳосил қилинган плиталар механизмлар воситасида ётқизиш учун қулай. Улардан территорияларни ободонлаштиришдагина эмас, шу билан бирга чорвачилик бинолари бостирмаси ўрнида ҳам фойдаланиш мумкин.

(ЎзТАГ).

ЎЗБЕКИСТОН ЛЕНИН КОМСОМОЛИ МУКОФОТИГА НОМЗОДЛАР

«Сунбула тушган кеча»

Журналист Абдукарим РАҲИМБЕРДИЕВ қишлоқ ёшлари ўртасида илғор меҳнат усулларини пропаганда қилиш соҳасидаги кўп йиллик иши ва «Биз коммунистлардан ўрнак оламиз» туркум очерклари учун Ўзбекистон Ленин комсомоли мукофотига тақдим этилди.

БУ ҳаётий лавҳа у ёзган очерклари ичида ҳажм жиҳатидан кичиги бўлса ҳам, журналистга катта қувонч келтирди. «Сунбула тушган кеча» оддий сюжетга қурилган. Ота — чўпон, ўз қишлоғи, юртига меҳр қўйган. Ҳаётини жонажон овули, йилқиларисиз тасаввур эта олмайди. Унга қолса ҳамма яйловга кўчиб чиқса, чўпонлик қилса... Шундай ниятдаги одам, табиийки, ўғлига чўпонлик таёғини топширишга доимо тайёр. Ўғил бўлса, шаҳарни ёқтиради. Шаҳардан ўз ўрнини тополмай қайтишига қарамай яна шаҳарга кетмоқчи...

Ота фарзандини койимайди ҳам, унга қаттиқ-қуруқ гапирмайди ҳам. Фақат ўзаро дил суҳбати мобайнида оиласи, ҳамқишлоқлари, туриш-турмуши, касб-кори ҳақида гапириб, уларнинг ҳаётини ўғли кўз ўнгида жонлантиради. Ўғил бу ҳаётни бошқа кўз билан кўраётгандек ҳаяжонланиб кетади. Ҳаваси ошади ва ниҳоят қишлоқда қолишга қарор қилади. Бу кун сунбула тушган кеча эди.

Журналист ота-бола суҳбатини ортиқча бўёқларсиз, баландпарвоз гапларсиз шундоқ қоғозга тушириб, ўқувчига тақдим этган. Тарбиявий-ахлоқий руҳда ёзилган бу очеркни ўқиган киши отанинг донишмандлигига тан беради. Бундан оддий кишилар орасида чуқур фикрлайдиган, ўз нуқтаи назарини фарзандларига зўрма-зўраки ўтказмайдиган, балки ёшлар қалбига қуёшдай ёниб, қўшиқдай кулиб кириб борадиган тадбиркор ота-оналар, мураббийлар жуда [illegible] эканига ишонч ҳосил қилади киши.

«Сунбула тушган кеча» очеркининг ёзилиши билан А. Раҳимбердиев ҳам журналист сифатида шаклланди. У кейинги ёзган мақолаларида оталар ва болалар тематикасини янада кенгайтирди, бойитди. Уни завод-фабрика, колхоз-совхозлар, қурилишлардаги мураббийлик ҳаракати билан боғлаб катта-катта проблематик очерклар яратди.

Қўлимда шаҳар ва қишлоқларни кезиб, ажойиб меҳнат кишилари ҳақида ёзилган ва вақтли матбуотда эълон қилинган очеркларнинг китоб нашрига тайёрланган нусхаси. Қўлёзмани ўқир эканман, ижодкорнинг ўзига хос яна бир жиҳати намоён бўлди. Хотин-қизлар мавзуи журналистни ниҳоятда ҳаяжонлантиради. Бу мавзудаги лавҳаларнинг қаҳрамонлари — соғувчилар, пиллакорлар, ишчилар...

Бўстонлиқ район «Хўжакент» совхозининг пиллакорлари Ҳабиба Раҳмонова, КПСС XXVII съезди делегати, Чирчиқ трансформатор заводи ишчиси Людмила Павлюхина, Зомин районидаги «Зомин» совхози чорвадори, партком аъзоси Рихси Темирова... Уларнинг ҳар қайсилари ўзларига ишониб топширилган иш жойларида садоқат билан, ибрат кўрсатиб меҳнат қилаётган коммунистлардир.

— Мен аёл қиёфасида икки меҳнат кишисини кўраман, — дейди ёш журналист. — Ижтимоий фойдали меҳнат масъулияти ва оилапарвар она-аёл қиёфаси. Ҳар икки вазифани ҳам муваффақият билан адо этаётган аёлга офарин! Мени ҳамма вақт хотин-қизлардаги ана шу кўтаринки кайфият, бетиним ҳаёт орқасидаги жасорат илҳомлантириб келади...

У билан ўзаро суҳбатларимизда аёл — ҳаётнинг бошланиши, турмушни хотин-қизларсиз тасаввур эта олмайман дегани ва бу ҳақдаги ҳаяжонли ўй-мулоҳазаларини кўп эшитганман. Хотин-қизлар раҳбар бўлган жой, у бош бўлган хонадондек покиза ва беғубор бўлади дегани ҳам эсимда...

Журналист шарқ хотин-қизларига ҳали замон паст назар билан қараётган чет эллик мухолифларимизга қарама-қарши ўлароқ Совет Ўзбекистони хотин-қизларининг бугунги ойдин истиқболи ҳақида тўлиб-тошиб ҳикоя қилмоқда. Яхши ниятларига ўткир қалами доимо йўлдош бўлсин.

Дилбар МАҲМУДОВА.

◆ **ПОЙТАХТДАГИ кўнгалантерея ва спорт буюмлари ишлаб чиқариш бирлашмасида меҳнат беллашувига ҳар ойда якун чиқарилиб, ғолиблар моддий ва маънавий рағбатлантириб бориладн. А. Пузанкова корхонанинг донгдор ишчиларидан. У смена топшириқларини мунтазам 150—160 процентдан бажариб ҳамкасбларига ўрнак бўлиб келмоқда. Ветеран ишчи шу кунларда 1987 йил ҳисобига меҳнат қилмоқда.**

Ҳ. Мирзакаримов фотоси.

ҲАЁТ САБОҚЛАРИ

ИҚРОР

РАИС билан дала айланиб юрган мухбирнинг нигоҳи катта йўлнинг ўнг томонидаги пайкалга тушиб қолди. Бу ерда одамлар гавжум. Кимдир ғўзанинг ўтини юляпти, кимдир чеканка қилаяпти. Яна биров карта четини текисламоқда. Мухбир кўнглида уларни мақтаб ёзиш истаги туғилди.

Буни пайқаган раис эътироз билдирди.

— Мен буни маслаҳат бермайман,— деди у.

— Нега,— деди мухбир ҳайрон бўлиб.— Ахир, қаранг уларни. Офтоб тиғида жонларини жабборга бериб ишлашаяпти-ку!

Раис кулди. Мухбирни йўлнинг чап томонидаги пахтазорга бошлади.

— Бу ташаббускор Аҳмад Одилов бригадасига қарашли ерлар,— деди у,— Мана шу бригада ҳақида ёзсангиз. Улар ишни пудрат асосида олиб боришаяпти. Ёзи билан тиним билишмади, азаматлар. Баъзида ҳатто уйларига келган меҳмонларни ҳам ҳашарга олиб чиқишганини ўз кўзим билан кўрганман.

...Мухбир пайкал оралаб қараса ҳақиқатан ҳам ғўзалар дуркун. Ҳар тупида 10—12 тадан кўсак бор. Олди кўсаклар тиш ёрай деб турибди. Суриштириб билса улар ҳамма ишни қойил қилиб қўйишиб, терим бошланиши олдидан дам олишаётган экан. Ана сизга пудратнинг хосияти!

Мухбир бироз ўнғайсиз аҳволда қолди. Шу топда у меҳнатни ташкил этишнинг бу илғор усули билан кам қизиққанлигидан афсусланаётган эди. Бу бригада тажрибаси ҳақида, албатта, мақола ёзишни кўнглига тугиб қўйди.

КАЛЛАНГ ҚАЁҚДА ЭДИ?

МУСОБАҚАДОШЛАР Мирза Каримов бригадасининг машина теримига тайёргарлик соҳасидаги тажрибаси билан қизиқишди.

— Қани айтингчи,— дейишди улар бригадирни саволга тутиб, — дефолиацияни қачон бошламоқчисиз?

— Ҳа, энди шароитга қараймиз-да,— деди чайналиб бригадир.

— Тушунтириброқ айтсангиз-чи?

— Бир марта адашиб роса таъзиримни еганман,— деди бригадир...

..Бу воқеа бундан икки йил илгари рўй берган эди. Сентябрнинг бошлари. Райондан «масъул раҳбар» келиб, дефолиацияни бошланг, деб туриб олди. Нафсиламбирини айтганда, ҳали вақт бор эди. Қўшним Каримжон устомонлик қилди. Аъзоларига «Мен йўғимда пайкалга ҳеч кимни киритманглар» деб тайинлади-да, ўзи касалман, деб, кўрпа-тўшак қилиб ётиб олди. Аъзолари айтганини қилишди.

Мени эса чекка-чеккадан «талашиб» қўндиришди. Хатто дефолиацияни биринчилар қатори тугаллади, деб газетага мақтаб ёзишди. Афсус, ишнинг пачаваси чиқди. Ғўза етилмаган экан. Дорини кўтара олмади. Эссизгина, шода-шода кўсакларнинг ярмидан кўпи туршак бўлиб қолди. Яхши очилмади. Машина ишида унум бўлмади. План 70 процентда қолиб кетди. Менинг ҳисоботимни эшитишди. Роса танқид қилишди... Аламимга чидай олмадим.

— Ахир, бу қанақаси бўлди,— дедим ўрнимдан туриб, районнинг масъул раҳбарига.— Ахир, ўзингиз кўндирган эдингиз-ку. Дефолиация қилавер, яхши бўлади, деб.

Бояги одам менга еб қўйгудек бўлиб ўқрайиб қаради.

— Нималар деяпсан,—деди у,— ўзингнинг калланг қаёқда эди?

Танамга совуқ сув югурди. Бошимни икки қўлим орасига олганча ўтириб қолдим...

— Э-ҳа, гап буёқда денг, — мусобақадошлар кулишди,— тушунарли.

ИЗЗА

КАТТА бир йиғинда «Гигант» совхози фермаси мудирига сўз бериб қолишди. У папкасини қўлтиқлаб, виқор билан минбарга чиқиб келди. Сўнг унинг ичидан бир варақ қоғозни олди. Кўзойнагини ҳафсала билан артиб, тақди. Икки қўлининг тирсагини минбарга тираганча қоғоздаги ёзувларни ўқий бошлади.

— Комплексимизда молҳоллар учун барча шароитлар яратилган. Ишлар автоматлаштирилган. Ем-хашакларни машина тақсимлайди. Хоналарни машина тозалайди. Хатто сигирлар учун душхона ҳам қурганмиз.

Шу пайт залдан овоз эшитилди.

— Одамлар учун-чи? Уларга қандай шароитлар яратилган?

Лекин қоғоздаги ёзувларда бу саволга жавоб йўқ эди-да. Амалда ҳам ўзи шундай эди... Чорвадорлар уйи қурилиши бошлангану, чала ҳолича ташлаб қўйилганига икки йилдан ошган эди. Сут соғувчилар хонасида тартиб йўқ. Ҳамма нарса айқаш-уйқаш бўлиб ётарди. Чорвадорлар тушда овқатланиш учун уйларига қатнашарди. Ферма марказдан анча узоқда бўлгани учунми санъаткорлар, маиший хизмат, медицина ходимлари бу ерга камдан кам келишарди.

...Ферма мудирини тер босди. У бир қоғозга, бир залга қараб алланималар деб ғудурлади. Лекин ҳеч ким, ҳеч нарса тушунолмади. У минбардан қандай тушиб кетганини билмай қолди.

Н. РИХСИЕВ.

Биз—интернационалистлармиз

ИНСТИТУТНИНГ «ДЎСТЛИК» МАЙДОНИДА

...Институт территорияси ва «Дўстлик» майдони байрамона безатилган. Турли хил плакатлар, шиорлар, байроқлар биноларга ўзгача чирой бахш этган. Талабалар оқимининг кети узилмайди... Курант бонги жаранглайди. Гимнлар садоси янграйди. Тошкент давлат маданият институтида куни кеча бўлиб ўтган Билимлар кунига бағишланган тантаналар шу тариқа бошланди.

Институт ректори, фалсафа фанлари доктори, профессор С. М. Хан йиғилганларни умумхалқ байрами — Билимлар куни билан табриклади. Яна музика садолари эшитилади. Кеча иштирокчилари ветеран ўқитувчилар, чет элдан келиб ўқиётган тенгдошларини олқишлайдилар. О. Қосимова, С. Мирвалиев, А. Вулис, А. Муҳамедов, А. Чекмарев, Н. Раҳимов, З. Николаева, М. Носирова каби устозларнинг номлари ҳурмат билан тилга олинади.

Оркестр «Жаҳон ёшларининг марши»ни ижро этади. Саҳнага турли миллат вакиллари кўтариладилар ва қўлни қўлга бериб «Бизга тинчлик керак!», «Урушга йўл йўқ!» деган хитобларни баралла айтадилар. Забардаст билаклардаги тинчлик байроғи мағрур ҳилпирайди.

Навбат рақсларга келади. Ш. Галиев режиссёрлигидаги русча «Полька», украинча «Бульба», ўзбекча «Гул ва булбул», тожикча «Дугоналар», афғонча «Шодлик» ўйинлари кўпчилик олқишига сазовор бўлади. «Баҳор», «Ялла», «Садо» каби ижодий коллективларнинг чиқишлари, айниқса, катта таассурот қолдирди.

Билимлар кунига бағишланган тантаналарда Ўзбекистон ССР Маданият министри М. А. Аҳмедова иштирок этди.

У. УМАРОВ,
институт 3-курс студенти.

ҲАР БИР КИШИНИНГ ИШИ

Ичкиликбозликка қарши кураш умумхалқ ишига айланиб бормоқда, жамоатчилик таъсири ва назорати сезилмоқда. Бу ишда кўпчилик жамиятлар ҳам муҳим роль ўйнамоқдалар.

Лекин шуни очиқ айтиш керакки, бу давлат аҳамиятига эга бўлган ғоят долзарб масалага ҳамма ерда ҳам бир хил муносабатда бўлинаётгани йўқ. Хушёрлик учун кураш кўнгилли жамиятларини тузиш, уларнинг ишларини жонлантиришда изчиллик етишмаяпти. Кўпгина корхоналар, меҳнат коллективларида ана шундай жамоатчи ташкилотлар ҳамон тузилгани йўқ. Даврнинг ўзи, қайта қуриш вазифалари бу ишни жадаллаштиришни тақозо этмоқда.

Областимизда бу соҳада қандай ишлар олиб борилмоқда. Бу ҳақда ҳушёрлар кўнгилли жамияти область Совети раисининг ўринбосари Г. Г. ЛОГАЧЕВ мухбиримизга қуйидагиларни гапириб берди:

— Жойларда хушёрлик учун кураш кўнгилли жамиятига ишчан, ўз шахсий хислатлари, турмуш тарзи билан бошқаларга намуна бўла оладиган ва жамоат ишларида актив иштирок этадиган кишилар жалб қилинаётганлиги яхши самара бермоқда. Бундан ташқари, бизга партия, совет, касаба союз ва комсомол ташкилотлари, кенг жамоатчилик яқиндан ёрдам кўрсатяпти. Тошкент, Пискент, Бўстонлиқ районлари, Янгиобод ва Янгийўл шаҳарларида ҳозирнинг ўзида бир мунча тажриба орттирилди.

Ҳозир областимизда 5500 дан ортиқ ҳушёрлик учун кураш кўнгилли жамиятининг бошланғич ташкилотлари ишлаб турибди. Ана шу ташкилотларнинг аъзолари сони 184 мингдан ошди. Улар колхозчи, ишчи, медицина ходимлари, зиёлилар, студентлар, ўқувчи ва бошқа касб эгаларидир. Жамият аъзолари «Самарали меҳнат ва соғлом турмуш тарзи учун» Бутуниттифоқ рейдида ҳам актив иштирок этишмоқда.

Областимизнинг қатор шаҳар ва қишлоқлари, корхона ва хўжаликларида ўтказилган рейд давомида 500 дан ортиқ меҳнат коллективлари, ишчи ва студент ётоқхоналари, спорт ва маданият муассасалари кўриб чиқилди. Кузатишлар жараёнида жамият аъзолари ичкиликбозлик ва алкоголизм энг хавфли иллат сифатида жамиятга, оилаларга етказаётган катта зарарларини фош этиш билан бирга жойларда ичкиликбозликни келтириб чиқараётган сабабларни аниқламоқдалар, уларни тугатиш юзасидан конкрет таклифларни ўртага ташладилар. Чирчиқ, Янгийўл, Бекобод шаҳарлари, Чиноз, Бўстонлиқ, Паркент, Калинин районларининг савдо ташкилотларида ишни қайта қуришда ана шу мулоҳазалар ҳам ҳисобга олинмоқда. Тошкент шаҳридаги ётоқхоналарда яшовчи студентлар ўртасида тарбиявий ишларни яхшилашга эътибор кучаймоқда. Бекобод, Ангрен шаҳарлари, Пискент, Ўрта Чирчиқ, Ғалаба районларидаги қурилиш ва автотранспорт корхоналарида ҳушёр турмуш тарзи учун курашни кучайтириш юзасидан бир қанча амалий таклифлар киритилди.

Ўтказилаётган ана шундай тадбирлар, жамоатчиликнинг актив иштироки туфайли айрим натижаларга эришилмоқда ҳам. Масалан, ичкиликбозлик туфайли содир бўлаётган тартиббузарлик ва безориликлар сезиларли даражада камаймоқда, меҳнат интизоми мустаҳкамланмоқда, маст ҳолда транспорт бошқариш туфайли содир бўладиган ҳодисалар ҳам камайганлиги қайд қилинмоқда. Ҳушёрхона-

Самарали меҳнат ва соғлом турмуш учун

ларга тушувчилар сони эса ўтган йилнинг шу даврига нисбатан 48 процент камайди. Рейд бригадаларининг амалий ёрдамлари туфайли корхона, муассаса ва хўжаликларда 200 дан ортиқ ҳушёрлик учун кураш жамияти бошланғич ташкилоти тузилди, уларнинг фаолиятини активлаштириш мақсадида конкрет план ва тадбирлар ишлаб чиқилди.

Бироқ булар юқорида айтганимиздек, дастлабки ишлар, баъзи натижалар, холос. Асосий ишлар эса ҳали олдинда. Ўртоқ М. С. Горбачев хабаровскликлар билан учрашувда айтганидек, ичкилик — офат, ичкиликбозларга ён босиш эса жиноятдир. Унга қарши курашни ҳеч қачон бўшаштирмаслигимиз керак. Афсуски бу соҳада камчилик ва нуқсонлар жуда кўп. Мана, айрим мисоллар: Янгийўлдаги 163- ва 2-кўчма механизациялашган колонналар, «Янгийўл» совхозида, Паркент районидаги 120-хўжаликлараро кўчма механизациялашган колоннада ва «Чотқол» совхозида бир қатор тартиббузарликлар содир бўлди. Янгийўл, Оққўрғон районлари, Нариманов ва Оҳангарон шаҳрида ичкиликбозлик ва алкоголизмга қарши курашда сусткашлик давом этмоқда. Бу жойларда соғлом турмуш тарзини пропаганда қилиш ишлари етарли даражада олиб борилмаяпти. Ҳушёрлик учун кураш кўнгилли жамиятининг бошланғич ташкилотлари жойларда жуда секинлик билан тузилмоқда. Тошкентнинг Октябрь, Фрунзе, Сергели районларида ҳам бу соҳадаги ишлар яхши йўлга қўйилмаганлигини кўрсатиб ўтиш мумкин. Кўнгилли жамият ташкилотининг район, шаҳар Советлари раҳбарларини бошқа мақсадларда фойдаланиш учун «қўшимча резерв»га айлантириб қўйилаётганликларини кескин қоралаш лозим. Улар ўзларининг асосий ишлари билан шуғулланишлари зарур.

Баъзи бир корхона ва муассасаларнинг раҳбарлари эса бу муҳим умумхалқ ишини ҳар томонлама қўллаб-қувватлаш ўрнига ичкиликбозлик ва алкоголизмга қарши курашни шунчаки бир ўткинчи мавсум, вақтинчалик иш деб қарамоқдалар. Рейд аъзолари Тошкентдаги пластмасса буюмлари ва рўзғор химияси заводида бўлганларида ана шундай муносабатга дуч келишди. Маълум бўлишича, корхона директори Рудольф Сергеевич Балаяннинг ўзи ичкиликбозликка қарши кўнгилли жамиятлар ҳақида ҳанузгача ақалли тасаввурга ҳам эга эмас экан. Бундй мисолларни бошқа корхона ва ташкилотлардан ҳам келтириш мумкин.

КПСС Марказий Комитетининг «Ичкиликбозлик ва алкоголизмга қарши кураш тадбирлари тўғрисида»ги қарорида, ичкиликбозликка қарши актив курашиш, бу соҳада шахсан намуна кўрсатиш ҳар бир коммунистнинг, ҳар бир раҳбарнинг бурчидир, деб таъкидланганини ҳеч қачон унутмаслигимиз керак. Бундан барча корхона, муассаса ва хўжалик раҳбарлари тегишли хулоса чиқариб олишса, соғлом турмуш тарзи учун кураш ҳамманинг, ҳар бир кишининг умумий ишига айлансагина мақсадга эришмоқ мумкин.

Суҳбатни Р. ЙЎЛЧИЕВА ёзиб олди.

ЛЕНИНГРАДДА НИМА БЎЛАРКИН?

Шу пайтгача, яъни, жаҳон биринчилиги учун расмий мусобақалар ўтказиб келинаётган роппа-роса юз йил мобайнида 30 дан ортиқроқ якка-ма-якка беллашув — матчлар бўлиб, шундан атиги тўрттаси реванш-матчларидир. Лекин кейинги чорак асрда реванш-матчлари ўтказилмади. Реванш дегани унвонидан ажраган чемпионга яна бир бор курашиб кўриш имконини бериш демак. Яна у тиклангалигининг сабаблари бор, албатта. Давримизнинг тан олинган икки забардаст гроссмейстери — жаҳон чемпиони Гарри Каспаров билан Анатолий Карпов ўртасида такрорий баҳс ўтказишдан шахмату-шахматчилар манфаатдор эканлигига шубҳа йўқ.

Реванш матчида жами 24 партия ўйналиши кўзда тутилган бўлиб, шу орада ким олдин олти бор соф ғалабага эришса, ёки 12,5 очко олса, чемпион бўлади. Ҳисоб 12:12 бўлиб қолса Г. Каспаров чемпионлик унвонини сақлаб қолади.

Иштирокчилар 1981 йилдан бери ўзаро 75 партия (шундан 72 таси олдинги икки матчда) ўйнаб, ҳисобда бараварликка эришган: 8 тадан ютиб, қолганларида битим тузишган.

Реванш матчига тайёргарлик босқичларини ўзларига ёққан тарзда ўтказдилар; Карпов йирик халқаро турнирларда, Каспаров эса қисқа-қисқа матчларда амалий синовдан ўтдилар. Иккови ҳам юксак натижаларга эришиб, курашга шайликлари ўрнида эканлигига қаноат ҳосил қилдилар. Шахмат назарияси ва амалиёти, кураш психологияси ва фалсафаси улар яратган янгиликлар ҳисобига анча бойиди, такомиллашди, шахмат аҳлининг умумий мулкига айланди.

Бироқ шахмат курашининг барча соҳа ва босқичларида уларни бир хилда баҳолаш унчалик тўғри бўлмаса керак. Ҳар бир ижодкор ўз йўли, ўз услубига эга. Умумий баҳони эса ўзаро баҳс белгилайди.

Халқаро шахмат федерацияси (ФИДЕ) тасдиқлаган мусобақа Низомига кўра шу йил 28 июль душанба куни Гринвич, яъни дунё вақти билан соат роппа-роса 17 да, Тошкент вақти билан эса 23 да Г. Каспаров билан А.Карпов қарама-қарши ўтирган столдаги махсус шахмат соати ўйлаш учун ажратилган дақиқаларни ҳисоблай бошлади. Унинг тугмачасини биринчи бўлиб реванш-матчи бош судьяси, халқаро гроссмейстер ҳамда халқаро арбитр Л. Шмид (ГФР) босди.

Дарвоқе, бир кун олдин мусобақанинг очилиш маросими бўлиб, гроссмейстерлар ўртасида қуръа ташлаш жараёни Англия бош министри Маргарет Тетчернинг бевосита иштирокида ўтди. Унинг натижасига кўра биринчи ва кейинги барча тоқ учрашувларда оқ доналарни экс чемпион сурадиган бўлди.

ШАХМАТ ОЛАМИДА

Анатолий Карпов улкан баҳсни фарзини олдидаги пиёдасини икки хона олға суриш билан бошлади. Жаҳон чемпиони қора филини бурчакдан ўйинга чиқаргач, тахтада гроссмейстер Грюнфельд ҳимояси деб аталувчи дебют юзага келди. Аввал ўйналган 75 партиянинг бирортасида ҳам бундай схема қўлланилмаганлигини ҳисобга олинса, ҳарифлар учинчи баҳсга янги қурол билан келганликлари аён эди.

Карповнинг еттинчи юриши назарий қўлланмаларда йўқ. Бироқ Каспаров саросимага тушмади, дадил ҳаракатлар билан вақтинчалик ташаббусни бартараф этди. Вазият соддалашиб, 21-юришга борганда дастлабки битимга имзо чекилди.

Иккинчи партиянинг бошидан то охиригача устунлик жаҳон чемпионида бўлди. Аммо кечиктирилган вазиятдаги моддий афзаллик — ортиқ бир пиёда ғалаба қозониши учун етарли бўлиб чиқмади. Тажрибакор Карпов ўн икки соатлик таҳлил пайтида топган ажойиб юришлар занжири уни мағлубиятдан асраб қолди.

Учинчи учрашувда Каспаров иккинчи марта Грюнфельд ҳимоясини танлади. Лекин бунисида фарзин гамбити, янги ҳиндча ҳимоя ва бошқа дебют системаларида учрайдиган ғоялар бирикиб кетгандек бўлди. Оқлар анчагача позициявий афзаллигини сақлаб борди. Каспаров эса унинг ортиб кетишига йўл қўймай турди. 35-юришда учинчи битим тузилди. Ҳисоб 1,5:1,5.

Совет шахмат мактаби шаънини улуғлаётган бу икки забардаст гроссмейстернинг ижодий йўлига мустаҳкам асос қўйган устозлардан бири — беш карра жаҳон чемпиони, техника фанлари доктори, профессор М. Ботвинникдир. Улкан воқеалар арафасида, яъни Карпов билан Каспаров ўртасида бошланган юксак даражадаги баҳслар олдидан у, чунончи, шундай деган эди: «...Александр Алехин такомилига етган, уйғун услубига эга шахматчи эди. Ўйлайманки, Каспаров «алёхинча услуб»га эришиш йўлида муваффақият билан олға силжимоқда. Чамаси, биз Алёхиндан кейин худди шундай услубдаги шахматчини биринчи марта кўраяпмиз.

Кўплар Каспаров тимсолида Карповнинг жаҳон биринчилиги матчидаги бўлажак ҳарифини кўрган эди...

Карповнинг зўрлиги нимада? У вариантларини жуда яхши ҳисоблайди. Бироқ унинг энг асосий кучи бунда эмас. Карпов ўйини позициявий идрок этиш борасида ҳаммадан анча устун туради. Доналарни жойлаштириш санъатида Карповга тараф йўқ... Борди-ю, Карповнинг рақиби унинг позициясига очқич топа олмаса, ундан ўзиб кетишнинг иложи бўлмайди».

Мана, совет шахмат мактабининг қарийб ўттиз йиллик сардори, гроссмейстерларимиз орасида биринчи бўлиб шахмат тахтига кўтарилган «патриарх» орзу қилган яхши давр давом этмоқда. Жаҳон биринчиликлари тарихида ҳали ҳеч қачон икки йилда уч бор матч ўтказилмаган эди; бунинг устига учовида ҳам ўша ҳарифларнинг ўзи баҳс юритаётганлигини айтмайсизми! Бу зўрлик аломати, вассалом.

Реванш матчининг тўртинчи, бешинчи, саккизинчи ва айниқса ўн биринчи учрашуви ҳар жиҳатдан шахмат аҳлини қаноатлантирди. Буларда ҳужумкорлик услуби жилвирланган ҳолда кўз-кўз қилинди. Дебют янгиликлари дейсизми, дадиллигу баъзан қалтислик дейсизми, юксак техникавий маҳорату аниқ мураккаб ҳисоб-китоб дейсизми — ҳаммаси мужассам...

Баҳснинг Лондондаги биринчи қисмида Г. Каспаров икки бор, А. Карпов эса бир марта ғалаба нашъасини суриб, қолган тўққизтасида у ёки бу тахлитда битимга имзо чекилди. Агар таъбир жоиз бўлса, дуранг билан якунланган ўн биринчи партияни иккала томоннинг ҳам, қолаверса, бутун шахмат аҳлининг ғалабаси, дейиш мумкин. У шунчалик чуқур мазмун касб этдики, иштирокчилар нимага қодир бўлсалар ҳаммасини намойиш қилдилар. Қайд этилган спорт натижалари, биргаликда бунёд этилган ижодий намуналар тенгликдан далолат бериб турибди.

Лекин ҳарқалай ҳисобнинг бир очко бўлсада Каспаров фойдасига эканлиги баҳснинг иккинчи ярмида Карповнинг вазифаси оғирроқлигини таъкидлайди. Тожни қайтариб олиш учун биринчи бор курашаётган экс-чемпион қолган 12 имкониятдан етти очко олиши керак бўлса, уни сақлаб қолиш учун Каспаровга 5,5 очко кифоя.

Реванш матчи олдидан Карпов, курашнинг айниқса, Ленинграддаги қисми қизғин бўлади, деган эди. Мухлислар кутаётган нарса ҳам шу.

Бугун Лондон билан сув орқали туташ гўзал Ленинград шаҳрининг шу ном билан аталувчи муҳташам меҳмонхонасида баҳснинг якунловчи иккинчи қисми бошланади.

М. МУҲИДДИНОВ,
СССР спорт мастери, тарих фанлари кандидати.

КАЛИНИН районидаги Калинин номли колхознинг СССР Давлат мукофоти лауреати, тажрибали деҳқон Солиҳ Каримов бошчилик қилаётган бригадаси сабзавоткорлари далаларда мўл ҳосил етиштирдилар. Улар бу йил давлатга 1091 тонна маҳсулот етказиб беришга аҳд қилишган. Айни кунларда бригадада картошка қазиб олиш ниҳоясига етмоқда. Суратда: (юқорида чапдан) бригада бошлиғи С. Каримов ва колхоз бош агрономи Д. Каримов ўртоқлар ҳосил сифатини кўздан кечиришмоқда.

Б. Мансуров фотоси.

Пискент районидаги «Партия XXVI съезди» совхозининг Билол Рафиқов етакчилик қилаётган бригадаси аъзолари 81 гектар майдонда ўстирилаётган ғўзаларда мўл ҳосил тўпладилар. Ҳозирда коллектив аъзолари теримга қизғин тайёргарлик кўришмоқда. Суратда: бригада механизатори А. Жабборов.

А. Зуфаров фотоси.

ЧЕТ ЭЛЛАРДА

• МАМЛАКАТЛАР • ОДАМЛАР • ВОҚЕАЛАР •

ПАГУОШ КОНФЕРЕНЦИЯСИ ОЧИЛДИ

◆ БУДАПЕШТ. Бугун Венгрия пойтахтида 36-ПАГУОШ конференцияси иш бошлади. Дунёнинг қарийб 50 мамлакатидан келган 170 га яқин таниқли фан арбоблари халқаро кескинликни юмшатиш, ядро можаросининг олдини олиш, қуролланиш пойгасини жиловлаш, бу пойғанинг космосга олиб чиқилишига қарши курашда олимлар иштирокини кенгайтириш масалаларини муҳокама қиладилар. Конференция қатнашчиларининг нутқларида кейинги вақтларда Совет Иттифоқи ва бошқа социалистик мамлакатлар олға сурган амалий таклифларга юксак баҳо берилмоқда. Фан арбоблари, СССР, ядро портлатишларини ўз ихтиёри билан тўхтатиб туриш муддатини узайтиришга қарор берганлиги планетанинг эртанги куни учун чуқур масъулият ҳис-туйғулари тақозосидан келиб чиқди деб таъкидламоқдалар. Учрашув қатнашчилари фундаменталь илмий вазифаларни ҳал этишда олимлар ҳамкорлигини яна да чуқурлаштириш масалаларини ҳам кўриб чиқмоқдалар.

КЕНГАШ ДАВОМ ЭТМОҚДА

◆ ЖЕНЕВА. БМТ савдо ва тараққиёт кенгашининг бугун бу ерда очилган 33-сессияси жаҳон экономикасининг аҳволини кўриб чиқади. ЮНКТАТД секретариати тайёрлаган докладда Ғарбда етакчи мамлакатларнинг худбин иқтисодий ва валюта — молиявий сиёсати, уларнинг савдо-сотиқда ўз манфаатларини кўзлашлари танқид қилинган. Бу нарса дунёдаги ривожланаётган мамлакатларнинг қийинчиликларини чуқурлаштириб юбормоқда. 129 давлат делегациялари 1987 йилда савдо-сотиқ ва тараққиётга бағишлаб ўтказиладиган навбатдаги конференциянинг кун тартибини, ўтказиладиган жойи ва вақтини ҳам белгилаб олишлари керак. Кенгаш сессияси 10 сентябрда тугайди.

ЛИВАН ВАТАНПАРВАРЛАРИ ҲУЖУМИ

◆ БАЙРУТ. Ливан ватанпарварлари қаршилик фронтининг жангчилари Қантара шаҳрида Исроил босқинчилари ва уларнинг қўғирчоқ «Жанубий Ливан армияси»га мансуб гумашталарининг позицияларига ҳужум қилдилар. Улар якшанба куни бошланиб кетган жанг чоғида босқинчилар ва уларга ёлланганлардан бир неча кишини ўлдирдилар ва ярадор қилдилар, бронетранспортерини мажақлаб ташладилар. Қантара яқинида босқинчиларнинг механизациялашган соқчилари партизанлар қўйган минани босиб портлаб кетди.

ТЕЛЕТАЙП ЛЕНТАСИДАН

◆ БУДАПЕШТ. Ҳозирги беш йиллик Венгриянинг «Махарт» кема қатнов жамияти учун янги босқич бўлиб қолади. Бу даврда корхона ўзининг сузувчи транспорт воситалари паркини анча янгилашни режалаштирмоқда. Венгрия атрофида денгиз ва океанлар бўлмаса ҳам, мамлакат халқ хўжалигининг энг муҳим юкларини ташишда «Махарт»нинг роли доимо ошиб бормоқда. Ҳозир деярли барча қитъалардаги буюртмачиларга аталган ва денгиз орқали ташиладиган венгер экспорт молларининг 10—15 процентини «Махарт» кемалари элтиб бермоқда. Ҳозирги вақтда ВХРнинг денгиз флотилиясида жами 100 минг тонна юк таший оладиган 20 та кема бор. Совет Иттифоқи билан ҳамкорлик Венгрия денгиз кемачилигини ривожлантиришда кўп жиҳатдан кўмаклашмоқда. «Махарт» жамиятининг кўпгина кемалари совет корхоналарида ясаб берилган.

◆ БЕРЛИН. ТАСС мухбири Алексей Кориненко хабар қилади: Франкфурт-Одер яқинидаги «Глюклихе цукунфт» боғдорчилик хўжалигининг ерлари ГДР ва СССР олимлари биргаликда яратган янги теплицанинг синов майдончаси бўлиб қолди. Унинг иши электроника ёрдамида назорат қилинади: махсус жиҳозланган бинога жажжи ЭҲМ ўрнатилган, операторлар эса дисплейларда ишлайдилар.

Бу теплица комплекси шу йилнинг апрелида ишга туширилди, деб ҳикоя қилади боғдорчилик хўжалигининг раиси Герберт Мрахац. Уни аграр ишлаб чиқаришини комплекс интенсивлаш соҳасида ишлаётган СССР ва ГДР инженерлари яратганлар. Теплицанинг металл элементларини ишлаб чиқариш СССРда йўлга қўйилган. Иссиқ ва совуққа чидамли девор ва том эса ГДРда тайёрланди. Ташқи ҳароратларнинг ўзгаришларига унчалик парво қилмайдиган теплица барпо этилди.

СССР ва ГДР мутахассисларининг биргаликдаги меҳнати фойдали бўлиб чиққанлиги кўриниб турибди. Янги комплекс ишлатила бошлаганига эндигина ярим йил тўлган бўлсада, унинг ходимлари ҳозирнинг ўзидаёқ ҳар квадрат метр майдондан 18—20 килограмм помидор ва 35—40 килограмм бодиринг олмоқдалар. Бу — мамлакатдаги ўртача натижалардан тахминан 1,5 баравар юқоридир.

(ТАСС, 1 сентябрь).

ТРЕД-ЮНИОНЛАР КОНГРЕССИНИНГ СЪЕЗДИ

◆ БРАЙТОН. Бугун бу ерда Британиядаги энг йирик касаба союзи бирлашмаси — Британия тред-юнионлар конгрессининг навбатдаги йиллик съезди очилди. Делегатлар беш кун мобайнида Британия тред-юнионлар конгрессининг тинчлик ва халқаро хавфсизлик учун, меҳнаткашларнинг ажралмас социал-иқтисодий ва сиёсий ҳуқуқлари учун, консерваторлар ҳукуматининг халққа зид йўлига қарши кураши масалаларини муҳокама қиладилар. Анжуманнинг ўн минг делегатига тарқатилган ҳисобот доклади текстида Совет Иттифоқининг 2000 йилга бориб ядро қуролини батамом йўқотишни кўзловчи ташқи сиёсий ташаббусларига юксак баҳо берилган.

ҲИНДИСТОН ЖИДДИЙ ТАШВИШЛАНМОҚДА

◆ ДЕҲЛИ. Кейинги бир неча ҳафта ичида Покистон ҳарбийлари Жамму ва Кашмир штатидаги назорат линиясида Ҳиндистон территориясини тўхтатмай ўққа тутишлари натижасида тинч аҳолидан уч киши ўлдирилди, кўп кишилар ярадор бўлди. «Пэтриот» газетасининг расмий манбаларга суяниб хабар беришича, Исломобод режимининг иғвогарликлари Ҳиндистоннинг шимолий чегараларида вазиятни ғоятда кескинлаштирмоқда, республиканинг чегара районларида аҳоли хавфсизлигига жиддий таҳдид солмоқда. Ҳиндистоннинг Жамму ва Кашмир штатларидан босиб олинган қисми Покистоннинг янги аэродромлар, команда пунктлари ва бошқа ҳарбий объектлар қураётганлиги Ҳиндистон ҳукумати ва жамоатчилигини жиддий ташвишлантирмоқда, деб ёзади газета.

(ТАСС, 1 сентябрь).

● ЧЕХОСЛОВАКИЯ ўрмон хўжалиги ходимлари яшил бойликни эъзозлаш ва уни кўпайтиришга алоҳида эътиборни қаратмоқдалар. Кейинги йилларда бу ерда яшил массивлар 18 миллион кубометрга кенгайди. Биргина ўтган йилнинг ўзида 200 миллион туп дарахт кўчатлари ўтказилди.

СУРАТДА: марказий Словакиядаги Липтов-Граде ўрмон-кўрикхонаси ишчилари янги кўчатларни ўтказишга тайёрлашмоқда.

ЧТК—ТАСС фотоси.

АХБОРОТ ОБЛАСТИМИЗ ЯНГИЛИКЛАРИ

• ЧИРЧИҚ

Яқинда Чирчиқ шаҳрида Тошкент область ижроия комитети умумий овқатланиш бошқармаси, савдо ва матлубот кооперацияси ходимлари касаба союзи область комитети ҳамда область комсомол комитети ҳамкорликда ёш пазандаларнинг II Тошкент область конкурс-семинарини ўтказди. Бу конкурсда областимиз шаҳар ва районларида ўтказилган конкурсларнинг ёш ғолиблари — ошпазлар, қандолатчилар, официантлар қатнашишди. Кўрикда Ангрен, Бекобод, Чирчиқ, Янгийўл коллективлари иштирок этди. Ҳар бир командага 4 тадан ошпаз, 3 тадан қандолатчи, 3 тадан официант киритилди. Улар конкурс шартларига кўра овқат тайёрлашда, қандолат маҳсулотлари пиширишда, хўрандаларга намунали хизмат кўрсатиш ва столларни безашда қатнашдилар.

Команда ҳисобида чирчиқликлар ғолиб чиқди.

• ҒАЛАБА

ҒАЛАБА. Район марказида шанба ва якшанба кунлари турли оммавий-маданий тадбирлар ўтказиш анъана тусига кириб қолди. Шуниси диққатга сазоворки, бу тадбирларда фақатгина район маркази аҳолиси эмас, балки дала ва фермаларнинг ишчи-хизматчилари ҳам иштирок этмоқдалар.

Махсус автобуслар район қишлоқ хўжалиги меҳнаткашларини уюшган ҳолда Солдатское посёлкасига олиб келади. Улар савдо ярмаркаларида, спорт мусобақалари, турли мавзуларга бағишланган мушоираларда иштирок этадилар, бадиий ҳаваскорлик коллективларининг чиқишларини томоша қиладилар.

Навбатдаги ана шундай оммавий-маданий тадбирларнинг бирида ғалабаликлар республика Сатира театрининг коллективи билан учрашдилар, айрим саҳналардан парчалар намойиш этилди.

• БЕКОБОД

БЕКОБОД. В. И. Ленин номидаги Ўзбекистон металлургия заводида ўтказилган деворий газеталар кўрик-конкурси барчанинг эътиборини жалб этди. Бу конкурсда корхонанинг барча ишлаб чиқариш участкалари, цехлари коллективлари иштирок этдилар. Улар деворий газетани бадиий жиҳатдан безатиш, тезкор тайёрлаш ҳамда ўқимишлилигини оширишда ўзаро мусобақалашдилар.

Заводнинг электр билан пўлат эритиш цехи ҳаваскор журналистлари тайёрлаган деворий газета конкурсда биринчи ўринни эгаллади. Бу газетада эълон қилинган «Ўз касбининг устаси» конкурси ҳақидаги репортаж бадиий жиҳатдан юқори баҳоланди.

◆ Областимизда ҳар йили пахта йиғим-терими мавсуми арафасида дала меҳнаткашларига маданий хизмат кўрсатувчи агитпоездлар ва автоклублар кўригини ўтказиш одат тусига кирган. Унда машиналарнинг техник ҳолати, агитатор ва лекторларнинг суҳбат мавзулари, бадиий ҳаваскорлик коллективларининг репертуари ҳамда кўчма кутубхоналар хизматига баҳо берилади.

АВТОКЛУБЛАР КЎРИГИ

Тўйтепадаги «Юбилейний» стадионида уюштирилган бу йилги кўрикда ҳам областимизнинг деярли барча шаҳар ва районларидан келган агитпоездлар ва автоклублар қатнашди. Улар техник ва кўргазмали воситалар билан дуруст жиҳозланган. Деярли ҳар бир автоклуб ўзининг кўчма кутубхонасига эга.

Бадиий коллективлар репертуарининг мазмунан бойиганлиги эътиборга молик. Айниқса, Бўка, Коммунистик, Тошкент районлари автоклубларининг аввалги йилдагига нисбатан кўрикка пухтароқ ҳозирлик кўрганликлари қайд этилди. Белгиланган шартларга кўра Чирчиқ шаҳри, Коммунистик, Ўрта Чирчиқ, Оҳангарон районларининг автоклублари биринчи ўринни, Пскент, Бўстонлиқ, Бўка районлари иккинчи ўринни, Янгийўл, Оҳангарон шаҳарлари, Тошкент, Янгийўл, Чиноз, Бекобод районлари эса учинчи ўринни эгаллашди.

Бу йилги кўрикда агитпоезд ва автоклублар составида медицина, маиший хизмат ҳамда савдо тармоқлари ходимларининг ҳам иштирок этиши диққатга сазовордир. Шу билан бирга кўрикда автоклублар ишидаги айрим нуқсонлар ҳам кўзга ташланди. Хусусан, уларнинг аксарияти концерт бригадаларидан иборат бўлиб қолганлиги, бадиий агитацияга кам эътибор берилганлиги, юмор, сатира ва декламациялар йўқлиги, кўчма кутубхоналар тематик жиҳатдан анча торлиги (Ангрен шаҳри, Калинин, Орджоникидзе, Ғалаба районлари) таъкидланди.

Агитмашиналарда радиогазеталар ташкил этилмагани ҳам айтиб ўтилди. Баъзи автоклубларда кино қўйиш, овозни кучайтириш асбоблари йўқ. Қатор маданият уйларининг ансамблари ўз репертуарларининг ранг-баранг бўлишига интилганликлари сезилиб турипти. Аммо мазкур коллективларнинг фақат кўрикдагина репертуар масаласига жиддий ёндашишлари, бироқ томошабинлар ҳузурида улар ижро этаётган қўшиқ ва куйлар саёзлашиб қолаётганлиги қайд этилди.

У. АБДУШОҲИДОВ.

Суратларда: кўрикдан лавҳалар.

А. Зуфаров фотолари.

● СПОРТ ● СПОРТ ● СПОРТ

«ҚИШЛОҚ ФИЗКУЛЬТУРАЧИЛАРИ КУНИ»

◆ ОБЛАСТИМИЗНИНГ барча районлари, стадионларида, маданият ва истироҳат боғларида ўтказилган «Қишлоқ физкультурачилари куни»да минглаб спортчилар иштирок этдилар. Физкультура ва спортни янада оммалаштириш мақсадида уюштирилган оммавий мусобақаларда волейбол, баскетбол, стол тенниси, кураш, тош кўтариш, футбол турнирлари айниқса қизиқарли ўтди. Область бўйича бундай спорт байрамларида жами 138 коллектив, 37 минг спортчи қатнашди.

А. АГАЕВ.

ЯНГИ БАССЕЙНЛАР

◆ КИРОВ районидаги 235-, 258-, 260-мактаб ўқувчилари эндиликда «Меҳнат ва СССР мудофаасига тайёр» ГТО комплекси талабларини тўлалигича ўз спорт базаларида топшира оладилар. Янги ўқув йилидан бу мактабларда бассейн ишлай бошлайди. Шу тариқа бу мактаб ўқувчилари спортнинг ўйин турлари билан бир қаторда сув спорти билан ҳам шуғуллана оладилар.

С. СУЛТОНОВ.

ПОЛВОНЛАР БЕЛЛАШУВИ

◆ НАМАНГАНДА машҳур полвон Қорахитой Юсупов хотирасига бағишлаб ўтказилган миллий кураш мусобақалари якунланди. Турнирда Тошкент, Наманган область терма командалари, Наманган областининг 7 та райони курашчилари ҳамда Татаристон АССР полвонлари иштирок этдилар.

Саралаш беллашувларида ғолиб чиққан 60 га яқин курашчи финал қисмида ўзаро куч синашишди. Бу турнирда областимиз командаси муваффақиятли қатнашиб, умумий ҳисобда биринчи ўринни эгаллади, Усмон Фозилов, Олимбек Файзуллаев, М. Бойтаров, Шерали Турсунов, Шавкат Турсеметовлар ўз вазн категорияларида чемпион бўлдилар.

Т. ОДИЛОВ.

ҲУҚУҚШУНОСЛАР ИШЧИЛАР КОЛЛЕКТИВЛАРИДА

ТОШКЕНТ шаҳар адвокатлар коллегияси республика «Билим» жамияти ходимлари билан ҳуқуқ билимларини омма орасида тарғиб қилиш ишларига кенг ўрин бермоқда.

Яқинда ҳуқуқшунос — ҳимоячилардан М. Файзуллаева, У. Миртуллаев, Т. Давидов, Ҳ. Жамолова, Ш. Тўйчиевлар «Миконд», «Ташсельмаш» заводларида, «Қизил тонг» тикувчилари ҳузурида бўлишиб, «Инсон ва қонун», «СССРда аёллар меҳнати», «Аёлларга нафақалар», «Ёшларга имтиёзлар», «Оила ва никоҳ», «Улуғ Ватан уруши қатнашчиларига имтиёзлар» каби мавзуларда лекциялар ва савол-жавоблар ўтказишди.

Кеча қатнашчилари ўзларини қизиқтирган саволларга жавоблар олишди.

З. МУҲАММАДЖОНОВ.

ҲАР ТЎҒРИДА

ЛАЙЛАК УЧАЁТГАН ЖОЙДА

● ОЛТИ ойлик лайлак Марказий Украина билан Жанубий Африка ўртасида қитъалараро учди. Винница областидаги Литинский район ўрта мактабининг ёш орнитологлари қушнинг оёғига таққан халқага қараб, мутахассислар унинг рекордини билишди. Яқинда бу халқа СССР Фанлар академиясининг халқа тақиш марказига қайтарилди.

Қайтариб юборилган халқалар олимлар ва винницалик ёш табиатшунослар бошқа кўпгина қизиқарли кузатишлар қилишларига ёрдам берди. Масалан, лайлакларнинг ватандан узоқ қишловга бориш йўли ҳамиша ҳам тўғри чизиқдан иборат бўлавермайди. Қуш галаларидан бири — «Штурмани» Африканинг жанубига бориш маршрутини Украина —Болгария, —Миср орқали ёй ҳосил қилиб ўтказган. Ёш табиатшунослар яна битта фактни аниқладилар: эски уяларга одатда фақат ота ва она қушлар қайтиб келади, уларнинг авлоди эса шу яқин атрофда ин қуради.

ГАРАКЕПЕК ТЕПАЛИГИДАН ЧИҚҚАН НАРСАЛАР

● ОЗАРБАЙЖОНЛИК археологлар Гаракепек тепалигидаги қазишмалар чоғида самовий металлдан ишланган ёй ўқи найзаларини топдилар. Метеорит темир кўпинча шу ном билан аталади. Мана шу ўлкаларда яшаган қабилалар жанговар қуролининг қолдиқлари ер бағрида беш минг йил яшириниб ётган.

—Бу найзалар ҳозирги вақтда фанга маълум бўлиб, ерга ташқаридан келган металлдан ишланган энг қўҳна ашёлардир, —деди экспедиция раҳбари профессор Г. Исмоилов. —Қазилган жой тагида тош чарх яхши сақланган. Афтидан у кулол чархи бўлса керак. Шунингдек ўйма нақшли суяк ашёлар, иш қуроллари ва рўзғор асбоблари чиқди.

Гаракепек — қўҳна дунёнинг қизиқарли ёдгорлигидир. Бу ерда одамлар V минг йилликдан бизнинг эрамизгача ва кеч ўрта асргача етти минг йил мобайнида яшаганлар. Топилган нарсаларни ўрганиш ҳозирги Озарбайжон территорияси эрамиздан аввалги IV—III асрлар ўртасида ривожланган деҳқончилик маскани бўлганлигини кўрсатди.

(ТАСС).

(«Тошкент ҳақиқати» газетасининг навбатдаги сони 5 сентябрда чиқади).

Редактор Н. НАСИМОВ.

БИЛДИРИШ

«Тошкент ҳақиқати» газета редакцияси ҳузуридаги жамоатчи Совет навбатдаги қабулни бугун — 3 сентябрь куни соат 17.00 дан бошлаб ўтказади. Бу сафар қабулни область ижроия комитети юридик бўлимининг бошлиғи Б. Усмонов бошқаради.

Шикоят, ариза ва илтимосномалари бўлган ўртоқлар ана шу қабулхонага келишлари ва ўзларини қизиқтирган масалалар юзасидан мурожаат қилишлари мумкин. Келишга имкон тополмаган кишиларга редакция жамоатчи Совети қабулхонаси хат орқали ҳам жавоб беради.

Жамоатчи Совет қабулхонаси Ленинград кўчаси, 32-уй, 7-қават, 742-хонага жойлашган, телефонлар: 33-40-48, 32-53-54.

«ТОШКЕНТ ҲАҚИҚАТИ» ЖАМОАТЧИ СОВЕТ ҚАБУЛХОНАСИ.

ОБУНА БЎЛДИНГИЗМИ?

Иттифоқимизнинг ҳамма жойларидаги каби республикамизда, жумладан областимизда ҳам 1987 йил учун газета ва журналларга обуна давом этмоқда.

«Тошкент ҳақиқати» газетасига ҳам обуна бўлишни унутманг.

Бунинг учун «Союзпечать» агентликларига ёки иш жойингиздаги, ўқув юрти ва турар-жойингиздаги жамоатчи матбуот тарқатувчиларга мурожаат қилишингиз мумкин. Улар сизни келаси йил матбуоти учун обуна қилиб қўйишади. 1 ноябрдан обуна бўлганларга эса газета 1987 йил февралидан бошлаб етказиб берилади.

Газетанинг ОБУНА БАҲОСИ: 1 йилга—6 сўм 60 тийин.

Меҳнатсиз даромад кетидан қувганлар

«БИРИНЧИ ВА ОХИРГИСИ» ЭМИШ...

«ТОШКЕНТ ҲАҚИҚАТИ», ОБЛАСТЬ КОМСОМОЛ КОМИТЕТИ ВА ШАҲАР ДАВЛАТ АВТОМОБИЛЬ ИНСПЕКЦИЯСИНИНГ ҚЎШМА РЕЙДИ

ЙЎЛ-патруль хизмати инспектори С. Юнусхўжаев рация орқали ахборот берди:

— Мен 158-чи. Топшириқни бажаришга киришдим.

Кузовига йирик ҳарфлар билан «ГАИ» деб ёзилган «Жигули» шаҳар кўчалари бўйлаб елиб кетди.

Тонг ёришмасидан Олой бозорига келганимизда уйқу аралаш кўзлари билан «ЗИЛ» машинасидан узум тушираётганларга рўпара бўлдик. Автоинспектор А. Мансуров чироқ тагига ўтиб ҳайдовчининг ҳужжатларини текширди. Йўл варақаси, техталон, шофёрлик ҳужжати — ҳаммаси жойида. Шунингдек, узумнинг эгасида ҳам маҳсулот ўз боғида етиштирилгани тўғрисида справка бор эди.

Бозор дарвозаси ёнида «Ветеринария ёрдами» деб ёзилган «Газ-69» машинаси кўринди. Қизиқ, саҳардан ветеринария врачлари бозорга нимага келишди экан?! Бу саволимизга йўл варақасидан жавоб ололмадик. Паркент район ветеринария станциясининг 75—76 ТШЖ автомашинаси ичига бетоб қўй-эчки ёки дори-дармонлар эмас, балки... яшчикларда узум тахланган эди.

— «Ёрдамчи хўжалигимиздан ортган ҳосилни коопторгга олиб келяпмиз», —ўзини оқлади ҳайдовчи Эргашбой Мавлонов.

— Узумни яқинроқ жойда сотсангиз бўлмайдими? Ёки бензин текинга тушяптими?

— Бош врач Соттиев шу ерга олиб келишни буюрган, — суҳбатга қўшилди ҳайдовчининг ҳамроҳи шу станция бухгалтери Мирфозил Мирмуҳамедов.

Кун ёришди. Бозорга дастлабки сотувчилар кела бошлашди. Хожатбарор шофёрлар давлатнинг енгил автомашиналарида «дўст»ларини бозорга ташлаб кетишяпти. Республика Министрлар Совети автокорхонасига қарашли «ГАЗ-31» (давлат номери 11—73 ТНВ) машинаси ҳайдовчиси Шокир Тошкенбоев, шаҳар санитария-эпидемиология станцияси автобазасининг 63 61 ТНА номерли «Москвич» машинаси шофёри Умарали Жўраевлар ана шунақа холис хизматчилардан экан. Кейинги машина йўл варақасида кўрсатилишича соат 8 дан 30 минут ўтганда 15-шаҳар касалхонасида бўлиши керак, у «левий» билан қўлга тушганда эса соат 8 дан 40 минут ўтганди.

Болтабой Каунбоев «бағри кенг» шофёрлардан бўлиб чиқди. У Тошкент консерва заводига қарашли 20—61 ТНФ номерли «ЛАЗ» автобусида бир кунда қанча рейс қилиши, қанча пул ишлаши номаълум. Б. Каунбоевнинг иши кечқурун соат 20.00 дан бошланади. Йўл варақасида ҳам бу қайд қилинган. У ўтган соатларда қаерда, нима билан шуғулланаётганини завод раҳбарлари билишармикан?

Тошкент ГРЭСи автобазаси диспетчери «ГАЗ-24» (давлат номери 00—20 ТША) автомобилига қачон йўл варақаси ёзиб берганини аниқлаш қийин. Чунки ҳайдовчи Эркин Тожибоев автомашинани йўл варақасида ёзилган вақтдан ярим соат илгари (?) шаҳарда қувиб юрибди. Э. Тожибоев «опаси»ни Госпиталь бозорига 2 сўмга келтириб қўйди...

Бошқа «ака-опа»лар қопдаги бодринглари билан Тошкент тўқимачилик комбинатига қарашли 17—27 ТНА номерли автомашинада бозорга келишди. Ҳайдовчи Йўлдош ака йўл варақасиз «яқинлари»нинг илтимосига кўра шу ерга келиб қолибди.

Давлат номери 25—00 ТНА бўлган «ГАЗ-24» болалар боғчаси олдида нима қилиб юрибди? Шу савол билан машинада ўтирган 145-автокорхона директорига мурожаат қилдик. Жавоб ўрнига директор аввалига баланддан келди. Кейин, янги қарор-қонунлар эсига тушди шекилли, бирдан юмшади... Абдурашид Болтабоевич шахсий «Волга»сида юргандек боғчага келибдилар. Қизиқ, директор бензинни сотиб олганмикан, боғчага қайси фонд ҳисобидан қатнайди?

Навоий кўчаси. Бир неча соат олдин бу кўча бўм-бўш эди. Ҳозир серқатнов. Узуқ-юлуқ сигнал бериб бекатда «Кубань» автобуси тўхтади. Ундан аёллар, болалар туша бошладилар. Бу рейсдан ҳайдовчи Саидориф Одилов қанча пул ишлаганини фақат ўзи билади...

— Қаердан келаяпсиз?

— Минводадан... Минводадан...

А. Н. Островский номли Тошкент театр ва рассомлик санъати институтига қарашли 50—96 ТНЛ автобусининг йўл варақасида фақат «шаҳар бўйлаб» деган ёзувлар битилган.

Шунингдек, аввалги куни йўл варақаси билан «Ташкентводстрой» трестига қарашли «ГАЗ-24» (давлат номери 01—80 ТШО, ҳайдовчиси Абдуғафур Йўлдошев), Ўрмон хўжалиги министрлигига қарашли 27—28 ТНС номерли «РАФ» машинаси (ҳайдовчиси Рустам Эгамбердиев)лар «бемаҳал»да бозорда юришибди...

Тўрт соатлик рейд давомида неча ўнлаб машиналар қўлга туширилди. Ҳайдовчиларнинг кечирим сўрашлари-ю турли баҳоналар билан ўзларини оқлашлари, «биринчи ва охирги марта» сингари ваъдаларни кўп эшитдик. Ҳолбуки, бундай рейд биринчи марта эмас. Илгари ҳам бўлган. Худди шундай киракаш шофёрлардан шунақа гаплар, ваъдалар эшитилган. ...Лекин бизнинг рейдимиз охиргиси эмас.

РЕЙД БРИГАДАСИ.

РЕКЛАМА ВА ЭЪЛОНЛАР

Меҳнат Қизил Байроқ орденли М. Қорнёқубов номидаги ўзбек давлат концерт-филармония бирлашмаси

В. И. ЛЕНИН НОМИДАГИ СССР ХАЛҚЛАРИ ДЎСТЛИГИ САРОЙИДА

5—6 СЕНТЯБРЬ СОАТ 20.00 ДА

Бутуниттифоқ профессионал бадиий коллективлари кўрик-конкурсининг дипломанти, Ўзбекистон Ленин комсомоли мукофотининг лауреати

«ЛАЗГИ» ВОКАЛ-ХОРЕОГРАФИК АНСАМБЛИНИНГ КОНЦЕРТИ

ҚАТНАШАДИЛАР:
Ўзбекистон ССРда хизмат кўрсатган артистлар:
Ортиқ ОТАЖОНОВ, Гулсара ЁҚУБОВА, Феруза СОЛИҲОВА

СОЛИСТЛАР:
Карфагенда бўлиб ўтган VIII Жаҳон фестивалининг лауреати
Мавлуда ОЙНАҚУЛОВА

Программани — Маъмура АБДУРАҲМОНОВА олиб боради.

«ЛАЗГИ» ансамблининг бадиий раҳбари — Ўзбекистон ССРда хизмат кўрсатган артист, СССР давлат мукофотининг лауреати Равшаной ШАРИПОВА.

Билетлар соат 14.00 дан Халқлар дўстлиги саройи кассасида сотилмоқда.

Коллектив бўлиб келиш учун заявкалар қабул қилинади.

ИСТАЛГАНДА ЎЗИ ГАПИРАДИ

«СИГНАЛ-304» радиоприёмниги шундай буюмки у сиз истаган пайтда ўзи гапиради. Чунки унга ўрнатилган махсус қурилма ана шу вазифани бажаради. Агарда сиз керакли радио эшиттиришни тингламоқчи бўлсангиз, ҳар дамда соатга қараб туришнинг ҳожати йўқ. Радиоприёмник белгиланган вақтда ўзи гапиради.

«СИГНАЛ-304» узун ва ўрта тўлқинли диапазонда эшиттиришларни қабул қилади. Радиоприёмник соат «КРОНА-ВЦ» типидаги батарейкадан қувват олиб ишлайди.

Баҳоси—50 сўм.

«РАДИОТЕХНИКА» МАРКАЗИЙ САВДО РЕКЛАМА ТАШКИЛОТИ.

ТУРИСТЛАР, СИЗЛАР УЧУН!

Ҳозир отпускалар палласи. Кўпчилигингиз отпускангизни шахсий транспортда саёҳат қилиб ёки дарёларда сузиб ўтказишни истайсиз.

«УЗСПОРТТОРГ» МАГАЗИНЛАРИДАН қуйидаги МОЛЛАРНИ КРЕДИТГА СОТИБ ОЛИШИНГИЗ МУМКИН.

барча маркадаги мотоцикллар (Урал/маркалидан ташқари);
«ИЖ» мотоциклларининг кажавалари;
барча маркадаги мотороллерлар;
барча маркадаги қайиқлар ва қайиқ моторлари;
турист чодирлари.

МАГАЗИНЛАР АДРЕСИ:

Тошкентда:
1—У. Юсупов кўчаси, 2-уй; 2—Муқимий кўчаси, 16-уй; 22—Олмазор массиви, 15/3; 42—Олой бозори;
Чирчиқда — 4—Морозов кўчаси, 1-уй;
Янгийўлда — 5-Самарқанд кўчаси, 9-уй;
Ангренда — 18—Ленин кўчаси, 6-уй;
Наримановда — 23-Лихачев кўчаси, 39-уй;
Бекободда — 44—21 микрорайон;
Олмалиқда — 34—К. Маркс кўчаси, 39-уй.

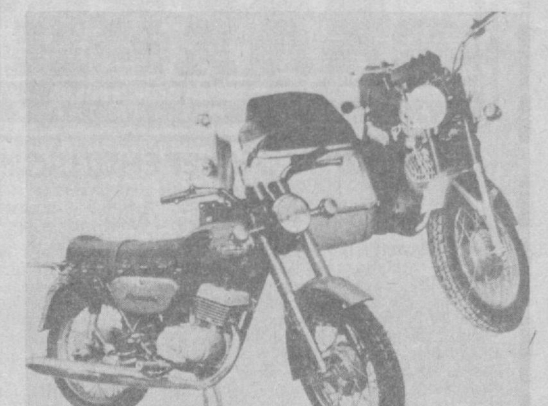

«УЗСПОРТТОРГ» РЕСПУБЛИКА УЛГУРЖИ-ЧАКАНА САВДО БИРЛАШМАСИ. «СОЮЗТОРГРЕКЛАМА» БУТУНИТТИФОҚ БИРЛАШМАСИНИНГ ЎЗБЕКИСТОН РЕКЛАМА АГЕНТЛИГИ.

ТОШКЕНТ ҲАҚИҚАТИ
«Ташкентская правда»
ОРГАН ТАШКЕНТСКОГО ОБКОМА КОММУНИСТИЧЕСКОЙ ПАРТИИ УЗБЕКИСТАНА И ОБЛАСТНОГО СОВЕТА НАРОДНЫХ ДЕПУТАТОВ

БИЗНИНГ АДРЕС: 700047, ТОШКЕНТ ЛЕНИНГРАД КЎЧАСИ, 32

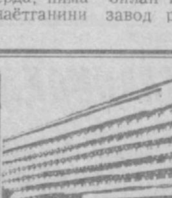

Редактор ўринбосарлари — 335885, 325747, 337916, 325748, масъул секретарь — 334808, 325353; секретариат — 325750. БЎЛИМЛАР: хатлар ва оммавий ишлар — 334048, 325354; партия турмуши — 325778; саноат, капитал қурилиш ва транспорт — 325556; қишлоқ хўжалиги — 325647; пропаганда — 337010, 325749; совет қурилиши — 325733; маданият — 325767; ахборот, спорт ва ҳарбий ватанпарварлик — 325645; тунги навбатчи — 325553; эълонлар бўлими — 325727.